

RECENZIE

SEGEŠ, Vladimír – ŠEĎOVÁ, Božena. *PRAMENE K VOJENSKÝM DEJINÁM SLOVENSKA II/2 1649 – 1711*. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2017, 256 s. ISBN 978-80-89523-45-0.

Edičná politika Vojenského historického ústavu v Bratislave, ktorá sa od roku 2010 zamerala na publikovanie výstupov vedeckého projektu *Pramene k vojenským dejinám Slovenska* (realizuje sa od roku 2007), v roku 2017 odbornej, ale aj širšej verejnosti priniesla ďalší zväzok prekladov historických prameňov s vojenskou tematikou. Ide o druhý zväzok druhého dielu projektu, ktorý je zameraný na veľmi dlhé a na dramatické udalosti bohaté časové obdobie vymedzené koncom stredoveku, začlenením uhorského kráľovstva do habsburskej monarchie, turbulentným obdobím osmanskej invázie, následného rozpadu Uhorska a protihabsburských stavovských povstaní až po počiatky formovania modernej osvietenskej spoločnosti. Je len logické, že taký široký historický záber nebolo možné spracovať v jedinom zväzku a editori prikrročili k jeho rozdeleniu na viacero častí. Zatiaľ čo udalosti z obdobia od bitky pri Moháči až po koniec tridsaťročnej vojny rečou dobových dokumentov sprostredkúva prvý zväzok, druhý zväzok je venovaný nasledujúcemu obdobiu, ktoré sa v slovenskej historiografii zvykne označovať ako storočie temného nepokoja. Zahŕňa udalosti od konca tridsaťročnej vojny a Vestfálskeho mieru cez boje proti Osmanom až po dve posledné protihabsburské povstania uhorskej šľachty proti ústrednej panovníckej moci, ktoré po smrti Jozefa I. v roku 1711 ukončil Satmársky mier.

Recenzovaný zväzok prameňov v dobrom zmysle slova ničím nevybočuje z osvedčenej schémy a podoby. Po štandardnom predhovore ku každému zväzku nasleduje úvodná štúdia zameraná na stručný prehľad historického vývoja sledovaného obdobia s akcentom na vojensko-politické udalosti. Hlavnú časť zväzku predstavuje výber najzásadnejších, najdôležitejších, ale aj naratívne atraktívnych prameňov, ktoré autenticky ilustrujú nielen jednotlivé udalosti, ale čitateľovi približujú aj celkového ducha doby. Aj v tomto prípade publikáciu vhodne dopĺňa chronologický prehľad najdôležitejších udalostí, prehľad panovníkov, pápežov a uhorských hodnostárov, funkčné (hodnostné) označenie v kuruckej armáde Františka II. Rákocziho a v habsburskej armáde na začiatku 18. storočia. Publikáciu uzatvára zoznam použitej a odporúčanej literatúry, prameňov a ich edícií, ako aj výberový menný a miestny register k obidvom zväzkom druhého dielu (II/1, II/2). Texty dopĺňajú obrazové ilustrácie – predovšetkým portréty historických osobností, bojové výjavy či veduty lokalít, v ktorých sa odohrávali jednotlivé udalosti.

Zatiaľ čo prvý zväzok na 231 tlačových stranách priniesol 60 prekladov dokumentov, recenzovaný zväzok v rozsahu 256 tlačových strán priniesol 57 prekladov. Nižší počet dokumentov a väčší počet strán sú dôsledkom zaradenia rozsiahlejších textov – časti z cestopisu tureckého cestovateľa Evliya Čelebiho z rokov 1661 – 1666, anonymného diela tzv. Uhorského *Simplicissima* z roku 1683, denníka nemenovaného šľachtica z Trenčianskeho hradu z roku 1704 a ilustrovanej vojenskej príručky z roku 1700.

Pretože vďaka dramatickým udalostiam stavovských povstaní a stretu odlišných civilizácií bolo toto obdobie slovenských dejín už veľmi atraktívne aj v minulosti a bolo viackrát historicky a beletristicky spracované, je len prirodzené, že mnoho dokumentov zásadného charakteru už bolo publikovaných. Napriek tomu ich z dôvodu zásadnej výpovednej hodnoty editori museli opakovane zaradiť do práce. Z celkového množstva 57 dokumentov bolo 22 dokumentov publikovaných relatívne nedávno v širšie koncipovanej edícii prameňov

k dejinám Slovenska, ktorá sa na veľkej ploche pokúsila priblížiť uvedené turbulentné obdobie v celej jeho komplexnosti a problematika vojenstva bola iba malým segmentom celej práce.¹ Menšie množstvo dokumentov zostavovateľom poskytli práce dvoch starších slovenských historikov – Michala Matunáka (10 dokumentov)² a Alžbety Gácsovej (6 dokumentov)³ a niekoľko ďalších dokumentov bolo publikovaných v rôznych iných edíciách. Napriek tomu sa však editorom do práce podarilo zaradiť aj 10 úplne nových dokumentov, z toho 5 doteraz vôbec nepublikovaných a 5 bolo publikovaných iba v zahraničných edíciách.

V prípade dokumentov publikovaných iba v zahraničných edíciách ide predovšetkým o plné znenie mierovej dohody podpísanej v Satmári v roku 1711 zástupcami cisárskej strany a strany prívržencov Františka II. Rákocziho, ktorý kurucmi (ako aktívnym, tak aj ich prívržencom) priniesol plnú amnestiu a zároveň garantoval dodržiavanie slobôd Uhorska a Sedmohradska zo strany panovníka. Ďalej je to osobný pohľad levočského richtára a kronikára Gašpara Haina z roku 1672 na začiatok kuruckého povstania a inventárny súpis vojenského vybavenia zbraňami a muníciou na baštách a bránach v Levoči v roku 1670. Posledné dva dokumenty čitateľovi približujú každodenný život vojakov formou sťažností svojím nadriadeným. V prvom sa jazdci a pešiaci z krupinskej posádky v roku 1673 sťažovali hlavnému kapitánovi stredoslovenských banských miest Pavlovi Esterházymu že im mesto Krupina bráni privyrábať si remeselníckou činnosťou, v druhom sa cisárska posádka v Šali v roku 1665 sťažovala na zlé životné podmienky súvisiace predovšetkým so zásobovaním potravinami, palivovým drevom, zlým stavom pevnosti a tiež porušovaním ich slobôd.

Doteraz nepublikované dokumenty obsahujú texty služobných prisah strážcov poriadku a bezpečnosti v Trenčíne (mestský kapitán, predmestský kapitáni, desiatnici, strážcovia mestských brán) v slovenskom jazyku z roku 1662, poriadkový štatút hradu v Leviciach z roku 1678, prisahu bardejovských mešťanov panovníkovi z roku 1710 s vyjadrením ľútosti, že sa predtým podrobili rákocziiovskému povstalcovi a tiež kurióznu zmluvu z roku 1669 medzi filakovským hlavným kapitánom Štefanom Kohárom a podžupanmi Pešť – Piliš – Šoltskej stolice a Novohradskej stolice s tureckým zajatcom, ktorý mal výmenou za svoje výkupné po dobu troch rokov vykonávať katovské remeslo.

Zaujímavé priblíženie reality dobového vojenstva (a tiež osobitné oživenie obrazovej prílohy) predstavuje zaradenie dokumentu označeného ako Vojenský život slovom a obrazom. Ide o ilustrovanú vojenskú príručku vydanú v roku 1700 v Augsburgu, opisujúcu a zobrazujúcu jednotlivé aspekty vojenského života.

Bežný čitateľ sa na najrôznejšie historické udalosti alebo celé historické obdobia vždy pozerá iba sprostredkované, a to z perspektívy vševedúceho rozprávača. K priamej reči dokumentov sa dostáva iba profesionálny historik, ktorý tejto reči (ale aj jazyku a písmu) rozumie a dokáže ju interpretovať v širších súvislostiach. Dokumenty z recenzovaného zväzku, ako aj z celej pramennej edície však ponúkajú aj bežnému čitateľovi možnosť priamo vstúpiť do minulosti prostredníctvom záznamov priamych aktérov dejinných udalostí, ktorí žili svoje každodenné životy a písomné záznamy nevytvárali primárne s cieľom zanechania posolstva budúcim generáciám, ale iba ako nevyhnutnú súčasť svojej životnej reality. O to viac je potom tento pohľad zvnútra autentickejší, cennejší a objavnejší.

Igor Graus

¹ DVOŘÁK, Pavel. *Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov VII. Turci v Uhorsku 2. časť*. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2006.

² MATUNÁK, Michal. *Život a boje na slovensko-tureckom pohraničí*. Pamäti a dokumenty. Bratislava : Tatran, 1983.

³ GÁCSOVÁ, Alžbeta (ed.). *Dokumenty k protifeudálnym bojom slovenského ľudu (1113 – 1848)*. Bratislava : Vydavateľstvo SAV, 1955.

BIBLIOGRAFIA

Slováci v operáciách na udržanie mieru a v boji proti terorizmu – výberová bibliografia publikovaných prác v rokoch 1993 – 2017

BOŽENA ŠEĎOVÁ

Účasť príslušníkov Ozbrojených síl Slovenskej republiky na vojenských operáciách a mierových misiách je jedným zo základných prejavov participácie pri budovaní európskej obrannej a bezpečnostnej politiky. Slováci po vzniku samostatného štátu nadviazali na pôsobenie pod spoločnou zástavou ČSFR v operácii Púštna búrka v Perzskom zálive, kde v česko-slovenskom špeciálnom protichemickom prápore pôsobilo pol stovky Slovákov a v česko-slovenskom pešom prápore v mierovej misii UPROFOR v bývalej Juhoslávii, v ktorom tvorili tretinu. V priebehu štvrtstoročia Slovenskej republiky pôsobili slovenskí profesionálni vojaci v mnohých misiách a operáciách pod mandátom Bezpečnostnej rady OSN, OBSE, EÚ a NATO, resp. v koalíčných operáciách. Slovenskí vojaci odminovávali bojové polia i zázemie, zneškodňovali chemické a biologické zbrane, zabezpečovali stavebno-žienijné práce, humanitárnu pomoc, zdravotnú starostlivosť, bezpečný návrat utečencov, monitorovali vojenskú a bezpečnostnú situáciu, dodržiavanie ľudských práv, zabezpečovali dohľad nad odzbrojovaním, demobilizáciou, reintegráciou a tak nemalou mierou prispeli k riešeniu konfliktov, ku konsolidácii postkonfrontačného obdobia, stabilizácii európskych i iných regiónov a k udržaniu mieru a bezpečnosti vo svete. Počas samostatnej existencie Slovenskej republiky pôsobilo viac ako dvanásťtisíc slovenských vojakov takmer v 30 operáciách a misiách vo viacerých ako 20 krajinách.¹ Prezentácia Slovenskej republiky v riešení bezpečnostných hrozieb a konfliktov taktiež dokumentuje schopnosť mladých ozbrojených síl aktívne reagovať na potreby globálneho bezpečnostného prostredia a zúčastňovať sa na rozširovaní pásma stability a svetového mieru.

Predkladaný súpis je štvrtstoročnou bibliografickou bilanciou publikovaných prác slovenskej i zahraničnej proveniencie, v ktorom prevažujú kratšie informatívne články, prinášajúce aktuálnu faktografiu k jednotlivým operáciám a misiám. Nechýbajú však ani súhrnné knižné publikácie, sumarizujúce pôsobenie národných jednotiek v určitom dlhšom časovom úseku, tiež rozhovory s účastníkmi misií a operácií, ich spomienky a postrehy. Záznamy sú usporiadané podľa príslušnosti k jednotlivým misiám a operáciám, ktoré nasledujú chronologicky ako prebiehali. V každej časti sú predradené knižné publikácie a za nimi nasledujú články, state, knižné kapitoly, rozhovory a podobne. Konkrétnym misiám a operáciám predchádzajú príspevky, ktoré sa zaoberajú komplexnejšie viacerými operáciami s účasťou Slovákov, alebo koncepčnými, normatívnymi a inými aspektami bezpečnosti a bezpečnostnej politiky Slovenskej republiky. Bibliografiu uzatvárajú zasa práce týkajúce sa globálnych bezpečnostných hrozieb a rizík, európskej bezpečnostnej politiky, bezpečnostnej stratégie, medzinárodného krízového managementu, dôsledkov

¹ PURDEK, Imrich. 25. výročie vzniku Ozbrojených síl Slovenskej republiky. In *Vojenská osвета*. Spoločenskovedné semináre, roč. 15, 2018, 1. časť, s. 27. ISBN 978-80-89609-16-1.

konfliktov a zahraničných intervencií, skúseností z operácií a misií a tiež práce zamerané na inštitucionálne, legislatívne a teoretické aspekty riešenia krízových situácií a konfliktov v daných geopolitických a geostrategických súvislostiach.

Napriek tomu, že bibliografia má výberový charakter, vopred ďakujeme za upozornenie na chýbajúce práce zásadnejšieho charakteru.

Bezpečnostná a zahraničnopolitická stratégia Slovenska : Biela kniha / Vladimír Bilčík; eds.: Janusz Bugajski, Alexander Duleba. Bratislava - Washington : Slov. spoločnosť pre zahr. politiku, Centrum pre strategické a medzinárodné štúdie, 2001. - 53 s. ISBN 80-89041-28-0.

Bezpečnostná politika Slovenskej republiky a vybrané bezpečnostné dokumenty : (učebné texty) / Jaroslav Ušiak. Banská Bystrica : FPV a MV UMB, 2012. - 349 s. - ISBN 978-80-557-0438-8.

Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky : Schválená Národnou radou Slovenskej republiky 27. marca 2001. Bratislava : MO SR, 2000. - 7 s.

Bezpečnostné riziká súčasného sveta a ich vplyv na bezpečnosť Slovenskej republiky : Informačná správa 15 / Vincent Bíro. Bratislava : SSŠ MO SR, 1998. - 41 s.

Biela kniha o obrane Slovenskej republiky. Bratislava : Ministerstvo obrany SR, 2016. - 116 s. : fotogr. - ISBN 978-80-89261-65-9.

Cesta Slovenska do NATO : Niektoré aspekty integračného úsilia Slovenska v rokoch 1993 – 2002 / Jiří Čurda, Pavol Zatlakaj. Bratislava : Veda, 2003. - 156 s. : sch., lit., príl. - ISBN 80-224-0773-9.

Doktrína na podporu velenia a riadenia, zabezpečenia spojenia, spracovania a prenosu informácií počas operácií SVD 60 (B). Bratislava : Generálny štáb OS SR, 2006, 58 s.

Doktrína plánovania vojenských operácií SVD 50 (B). Bratislava : Generálny štáb OS SR, 2006, 50 s.

Doktrína pre plánovanie a vedenie spoločných operácií SVD 30(B). Bratislava : Generálny štáb OS SR, 2006, 132 s.

Doktrína pre spravodajskú podporu a elektronický boj v spoločných operáciách SVD 20 (B). Bratislava : Generálny štáb OS SR, 2006, 71 s.

Die Sicherheits- und Aussenpolitik der Slowakei in den ersten Jahren der Selbständigkeit : Zu den Voraussetzungen der Integration der Slowakischen Republik in die euroatlantischen Verteidigungsstrukturen / Ivo Samson. Baden-Baden : Nomos Verlagsgesellschaft, 2000. - 299 s. - ISBN 3-7890-6521-8.

Experiences from Transatlantic Integration and Security Sector Reform and implications for partner countries / Eds.: Róbert Ondrejcsák, Vladimír Tarasovič, Elemír Nečej. Bratislava : Centre for European and North Atlantic Affairs Bratislava, 2008. - 115 s. - ISBN 978-80-970041-2-5.

Koncepcia účasti Armády Slovenskej republiky na mierových operáciách : Metodická pomôcka. Bratislava : MO SR, 2001. - 29 s.

Odporúčania pre aktualizáciu Bezpečnostnej stratégie Slovenskej republiky / Ed.: R. Ondrejcsák. Bratislava : Inštitút obrany a bezpečnosti MO SR, 2004. - 142 s. : grafy, tabl.

Slovenská bezpečnostná komunita a bezpečnostný sektor / Matúš Korba, Elemír Nečej, Vladimír Tarasovič. Humenné : Jana Fedičová - Redos pre Centrum bezpečnostných štúdií a Centrum pre európske a severoatlantické vzťahy, 2015. - 94 s. - ISBN 978-80-969233-1-1.

Slovenské modré baret v službe mieru : Na pamiatku Slovákov, ktorí zahynuli v misiách / Jozef Korený. Trenčín : Klub filatelistov pri Kultúrnom a metodickom centre OS SR, 2007. - 79 s. : fotogr. ISBN 978-80-969458-2-5.

Slovensko patrí do NATO : Medzinárodná konferencia 26. október 2000 / Zost. Martin Holotňák, Michal Olexa. Bratislava : Sekcia obrannej politiky a obranného plánovania MO SR - VIA MO SR, 2001. - 132 s. - ISBN 80-88842-40-9.

Spoločná taktická doktrína : Doktrína RCHBO. Bratislava : Generálny štáb OS SR, 2006, 176 s.

Spomienky z vojenských misií / Jozef Ulian – Jozef Behul – Boris Ďurkech – Ľubomír Kolenčík – Viktor Sabo. Bratislava : Perfekt, 2014. - 109 s. : fotogr. - ISBN 978-80-8046-683-1.

V službách mieru : In the Service of Peace / Zost. Pavol Vitko. Bratislava : VIA MO SR, 2003. - 86 s. : fotogr. - ISBN 80-88842-61-1.

Vojenské misie : Military Operations : Slovenskí vojáci v službách mieru, stability vo svete a v boji proti terorizmu : Slovak Soldiers in the Service of Global Peace, Stability and in the Fight Against Terrorism / Miroslav Minár, Imrich Purdek, Milan Vanga, Pavol Vitko. Bratislava : Magnet Press Slovakia, s.r.o., 2010. - 191 s. : fotogr., pram. a lit. - ISBN 978-80-89169-20-7.

Základné ciele a zásady národnej bezpečnosti Slovenskej republiky. Bratislava : MO SR, 1997. - 19 s.

* * *

Ako sa darí veteránom vo výslužbe / Karol Čukan. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 14, č. 11 (2006), s. 37 : gr. ISSN 1336-1910.

Aktivity Slovenskej republiky v mierových operáciách Organizácie spojených národov v rokoch 1993 – 1997 / Andrej Baják. In: Ročenka Ministerstva obrany Slovenskej republiky 1997. Bratislava : MO SR, 1998, 21-24. ISBN 80-88842-12-3.

Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč. 9, č. 14 (2001), s. 9-15. ISSN 1336-1910.

Bezpečnostné modely 21. storočia v Európe a pozícia Slovenskej republiky v nich / Vladimír Kmec. In: Mezinárodní vztahy. - Roč. 1998, č. 1, s. 23-37. ISSN 0323-1844.

Bezpečnostní politika Slovenska: východiska a perspektivy / Vladimír Leška. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 8, č. 1 (1999), s. 110-117. ISSN 1210-3292.

Bezpečnostný systém Slovenskej re-

publiky / Peter Marchevka. In: Vojenské obzory. Teoretický časopis. - Roč. 10, č. 1 (2005), s. 6-14. ISSN 1335-2598.

Bratislava zwischen Moskau, Brüssel und Washington : Phasen slowakischer Aussen- und Sicherheitspolitik seit 1993 / Rastislav Báchora. In: Österreichische Militärische Zeitschrift. - Roč. 42, č. 3 (2004), s. 289-300 : fotogr. ISSN 0048-1440.

Budúce pôsobenie OS SR v operáciách / Roman Lackovič. In: Vojenské obzory. Teoretický časopis. - Roč. 10, č. 2-3 (2004), s. 129-142. ISSN 1335-2598.

Česko-polsko-slovenská brigáda. In: Na cestě integrace. Praha : MO ČR – Agentura voj. informací a služeb, 2004, s. 69-71 : fotogr. ISBN 80-7278-211-8.

Česko-slovensko-polská brigáda : The Czech-Slovak-Polish Brigade. / Jan Procházka. In: Czech Armed Forces Today - Armáda České republiky dnes. - Roč. 9, č. 3 (2002), s. 12-13 : fotogr. ISSN 1212-9755.

Česko-slovensko-polská brigáda : Integrace jednotek dokončena. The Czech-Slovak-Polish Brigade : The Integration of the Units is Complete / Jan Procházka. In: Czech Armed Forces Today - Armáda České republiky dnes. - Roč. 10, č. 4 (2003), s. 28-31 : fotogr. ISSN 1212-9755.

Die Sicherheitspolitik der Slowakischen Republik an der Schwelle zum 21. Jahrhundert / Slavomír Manga. In: Truppendienst. Magazin des österreichischen Bundesheeres. - Roč. 38, č. 3 (1999), s. 186-189 : fotogr., obr. ISSN 0041-3658.

Do euroatlantických štruktúr (1993 – 2005) : Towards Euro-Atlantic Structures (1993 – 2005) / Imrich Purdek. In: Ozbrojené sily Slovenskej republiky. História a súčasnosť 1918 – 2005. The armed forces of the Slovak republic. Past and present 1918 – 2005 / J. Bystrický, M. Čaplovič, I. Purdek, J. Štaigl. Bratislava : Magnet-Press Slovakia, 2005, s. 166-205 : fotogr. ISBN 80-89169-07-4.

Do euroatlantických štruktúr (1993 – 2005) / Imrich Purdek. In: Ozbrojené sily

Slovenskej republiky. História a súčasnosť. 90 rokov: 1918 – 2008. 2. dopl. vyd. : Armed Forces of the Slovak Republic. Past and present. 90 years: 1918 – 2008. 2nd extended edition / J. Bystrický, M. Čaplovič, I. Purdek, J. Štaigl. Bratislava : Magnet Press Slovakia, 2008, s. 166-229. ISBN 978-80-89169-12-2.

20 rokov MO SR a OS SR / Pavol Vitko. In: ATM+ Informační příloha MO ČR a AČR. - Roč. 10, č. 2 (2013), s. 87-89 : fotogr. ISSN 1802-4823.

20 rokov Ozbrojených síl Slovenskej republiky / Imrich Purdek. In: Vojenská osveta. Spoločenskovedné semináre. - Roč. 10, 1. časť (2013), s. 3-29 : obr., sch. ISBN 978-80-89609-01-7.

20 rokov v operáciách a misiách / Pavol Vitko. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 21, č. 1 (2013), s. 10-11 : fotogr. ISSN 1336-1910.

25. výročie vzniku Ozbrojených síl Slovenskej republiky / Imrich Purdek. In: Vojenská osveta. Spoločenskovedné semináre. - Roč. 15, 1. časť (2018), s. 23-29. ISBN 978-80-89609-16-1.

Implementácia noriem medzinárodného humanitného a vojnového práva do výcviku vojakov pre mierové misie / Milan Kováč, Slavomír Matuška. In: Spoločnosť, armáda, osobnosť. - Roč. 8, č. 1 (2001), s. 24-28.

Kde sme a čo chceme : Biela kniha o obrane Slovenskej republiky / Pavol Vitko. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 25, č. 1 (2017), s. 19-25. ISSN 1336-1910.

Kvalita života. Starostlivosť o rodiny profesionálnych vojakov vyslaných do operácií medzinárodného krízového manažmentu. Zriadenie centier pre podporu rodiny / Pavel Czirák. In: Vojenská osveta. Spoločenskovedné semináre. - Roč. 10, 1. časť (2013), s. 61-91. ISBN 978-80-89609-01-7.

Medzinárodné aktivity rezortu. 1. časť: Pôsobenie Ozbrojených síl Slovenskej republiky v mierových operáciách a misiách / Milan Šmida. In: Vojenské obzory. Teoretický časopis. - Roč. 9, č. 1 (2003), s. 71-95. ISSN 1335-2598.

Medzinárodné aktivity rezortu. 2. časť: Pôsobenie Ozbrojených síl Slovenskej republiky v medzinárodných operáciách a misiách / Milan Šmida. In: Vojenské obzory. Teoretický časopis. - Roč. 9, č. 2 (2003), s. 60-88. ISSN 1335-2598.

Medzinárodné postavenie Slovenska – malého stredoeurópskeho štátu / Daniel Šmihula. In: Politické vedy. Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá. - Roč. 3, č. 3 (2000), s. 144-173. ISSN 1335-2741.

Mezinárodní postavení Slovenska a jeho bezpečnostní situace / Vladimír Leška. In: Mezinárodní vztahy. - Roč. 1999, č. 1, s. 55-67. ISSN 0323-1844.

Mierové operácie OSN / Dušan Ptáček. In: Apológia. Časopis Armády Slovenskej republiky. - Roč. 3, č. 6 (1995), s. 20-21. ISSN 1335-0463.

Misie : Operations. In: Slovenské vojenské letectvo v obrazoch 1993 – 2008 2 : Slovak Air Force in Pictures 1993 – 2008 2 : Obzretia veliteľov : Memoirs of Commanders / Stanislav Szabo, Miroslav Gyűrösi, Michal J. Stolár. Bratislava : Magnet Press Slovakia, 2009, s. 122-133 : fotogr. - (Slovenské letectvo). ISBN 978-80-89169-18-4.

Modely psychické záťaž v mírových misích / Marek Nový. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 16 (48), č. 2 (2007), s. 117-120.

Modrá zástava má vážnosť : Vojenský poradca Stálej misie Slovenskej republiky pri OSN plukovník Roman Lackovič / Pavol Vitko. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 14, č. 11 (2006), s. 6. ISSN 1336-1910.

Modré prilby bránia konfliktom / Igor Hadar. In: Armáda. Mesačník Armády Slovenskej republiky. - Roč. 9, č. 5 (2001), s. 4-7, fotogr., tabl. ISSN 1335-0463.

Možnosti participácie Slovenskej republiky na budovaní spoločnej európskej bezpečnostnej a obrannej politiky Európskej únie / Daniela Geisbacherová. In: Spoločnosť, armáda, osobnosť. - Roč. 8, č. 1 (2001), s. 38-47.

New foundations for defence and security of the Slovak Republic / Slavomír Manga. In: Slovak army review - Summer 2001, s. 8-11 : fotogr., sch. ISSN 1335-6747.

Nový civilný inštitút na riešenie otázok obrany a bezpečnosti / Mikuláš Rybár. In: Vojenské obzory. Teoretický časopis. - Roč. 10, č. 1 (2004), s. 113-114. ISSN 1335-2598.

Obranná infraštruktúra v systéme obrany štátu / Michal Dzúr. In: Vojenské obzory. Teoretický časopis. - Roč. 8, č. 1 (2001), s. 10-22. ISSN 1335-2598.

Obranný výskum a vývoj v zmysle prijatého zákona o vede a technike / Dušan Vallo, Peter Jurica. In: Vojenské obzory. Teoretický časopis. - Roč. 9, č. 1 (2003), s. 33-37. ISSN 1335-2598.

Ocenenia za službu v misiách / Peter Dovina. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 16, č. 11 (2008), s. 20 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Od Kórey po Cyprus : Slováci v mierových a pozorovateľských misiách OSN a vojenských operáciách. / Jozef Korený. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč. 9, č. 25 (2001), s. 10-11 : fotogr.

Otázky bezpečnostnej situácie v Európe z pohľadu Slovenska / Adolf Novotný. In: Apológia. Časopis Armády Slovenskej republiky. - Roč. 7, č. 11 (1999), s. 10-11 : fotogr. ISSN 1335-0463.

Ozbrojené sily SR v operáciách NATO / Roman Lackovič. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč. 12, č. 6 (2004), s. 23-25 : fotogr., tabl. ISSN 1336-1910.

Pod vlajkami OSN, NATO, EÚ a OBSE / Ján Dolinay. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč. 11, č. 13 (2003), s. 22-25 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Pozorovateľské misie : Poslovia mieru. / Jozef Kotlár. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč. 10, č. 5 (2002), s. 12-14 : fotogr., mp. ISSN 1336-1910.

Poznámky k bezpečnostnej politike Slovenskej republiky / Martin Urbančok. In: Vojenské obzory. Teoretický časopis. - Roč. 9, č. 2 (2003), s. 88-107. ISSN 1335-2598.

Pôsobenie príslušníkov OS SR v operáciách na podporu mieru v roku 2003 / Roman Lackovič. In: Ročenka Ministerstva obrany Slovenskej republiky 2003. Bratislava : MO SR, 2004, s. 20-22. ISBN 80-88842-69-7.

Pôsobenie príslušníkov OS SR v operáciách NATO, EÚ, OSN a OBSE. In: Ročenka Ministerstva obrany Slovenskej republiky 2013. Bratislava : MO SR, 2014, 77-82. ISBN 978-80-88261-52-9.

Pôsobenie PrV OS SR v štruktúrach a operáciách NATO, EÚ, OSN a OBSE. In: Ročenka Ministerstva obrany Slovenskej republiky 2012. Bratislava : MO SR, 2013, 96-97 : fotogr. ISBN 978-80-88261-45-1.

Právne prostredie riešenia krízových situácií v Slovenskej republike / Milan Slaviček, Peter Marchevka, Anton Chúpek. In: Vojenské obzory. Teoretický časopis. - Roč. 12, č. 2 (2006), s. 7-24. ISSN 1335-2598.

Príprava a účasť príslušníkov Armády SR v mierových misiách OSN, OBSE, EÚ a operáciách na podporu mieru pod velením NATO. In: Armáda Slovenskej republiky 2000. Bratislava : MO SR, 2001, 50-52 : tabl. ISBN 80-88842-43-3.

Príprava a účasť príslušníkov Armády SR v mierových misiách OSN, OBSE, EÚ a operáciách na podporu mieru pod velením NATO v roku 2001 / Anton Ballay. In: Armáda Slovenskej republiky 2001. Bratislava : MO SR, 2002, 79-81. ISBN 80-88842-56-5.

Príslušníci ozbrojených síl Slovenskej republiky v mierových misiách / Vladimír Dobrovič. In: Spoločnosť, armáda, osobnosť. - Roč. 9, č. 2 (2002), s. 47-57.

Problematika odminovania v boji a v mierových operáciách / Štefan Jangl. In: Vojenské obzory. Teoretický časopis. - Roč. 9, č. 1 (2003), s. 96-120, schm. ISSN 1335-2598.

Profesionálni vojaci, zahraničné misie a rodina / Eva Polláková. In: Ročenka Ministerstva obrany Slovenskej republiky 2003. Bratislava : MO SR, 2004, s. 132-136. ISBN 80-88842-69-7.

Rezort obrany v integračných procesoch Slovenska v roku 1999 a integračné ciele v budúcnosti / Ľubomír Bulík. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč. 8, č. 7 (2000), s. 14. ISSN 1336-1910.

Rodová rovnosť v podmienkach rezortu obrany / Pavel Czirák. In: Vojenská osveta. Spoločenskovedné semináre. - Roč. 15, 1. časť (2018), s. 65-85. ISBN 978-80-89609-16-1.

Sarajevo: Misie aj v slovenských farbách / Pavol Vitko. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 33, č. 8 (2005), s. 18-20. ISSN 1336-1910.

Slováci v službách mieru / Zost. Jozef Michnica, text: Ján Dolinay. Bratislava : VIA MO SR, 2003, fotosúbor (24 voľných listov).

Slováci v zahraničí na zabezpečovaní mieru a rozširovaní pásma stability / Imrich Purdek. In: Slovensko. Vojenská kronika / Vladimír Segeš a kol. Bratislava : Perfekt, a. s. – Vojenský historický ústav, 2007, s. 164-168 : fotogr., príl., reg., pram. a lit. ISBN 978-80-8046-381-6.

Slováci v zahraničných misiách a operáciách / Jozef Žiak. In: Ročenka odbojárov 2010. - Bratislava : Ústredná rada Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, [2009], s. 98. ISBN 978-80-969517-4-1.

Slováci v zahraničných misiách : Pre stabilitu vo svete : Spoločne v boji proti terorizmu / Imrich Purdek. In: Vojenské dejiny Slovenska a Slovákov / Vladimír Segeš a kol. Praha : Ottovo nakladateľstvá, 2015, s. 538-553 : fotogr., ilustr., mp., reg. ISBN 978-80-7451-469-2.

Slováci v zahraničných misiách : Spoločne v boji proti terorizmu / Imrich Purdek. In: Vojenské dejiny Slovenska a Slovákov slovom a obrazom / Vladimír Segeš a kol. Bratislava : MO SR v spolup. s Vojenským historickým ústavom, 2013, s. 357-361 : fotogr., mp., reg., lit., ISBN 978-80-89523-18-4.

Slováci vo vojenských operáciách NATO / Pavol Vitko. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 17, č. 3 (2009), s. 10-11 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Slovakia's contribution to peace, stability and security / Bohumil Kostrec. In: Slovak Army Review - Summer 2001, s. 15-18 : fotogr., mp. ISSN 1335-6747.

Slovaks serve abroad to secure peace and spread stability / Imrich Purdek. In: Slovakia. Military Chronicle / Vladimír Segeš et al., transl.: M. Adamkovičová, Ľ. Ondruš, S. Věpyrová. Bratislava : Perfekt, a. s. – Institute of Military History, 2009, s. 167-170 : ill., ann., index, sel. books a. art. ISBN 978-80-8046-443-1.

Slovenská republika a vojenské operácie NATO, EÚ, OBSE a OSN / Milan Kováč. In: Vojenská osveta. Spoločenskovedné semináre. - Roč. 4, 2. časť (2007), s. 30-54 : tabl. ISBN 978-80-969458-3-2.

Slovenská republika a otázka ďalšieho rozširovania NATO / Radomír Boháč. In: Medzinárodné otázky. - Roč. 10, č. 2 (2001), s. 95-107.

Slovenská republika v mierových operáciách 1993 – 2005 / Ondřej Novosad. In: Exiting War. Post Conflict Military Operations. 6th International Conference Military History Working Group Bratislava 3 - 7 April 2006 / Eds.: Miloslav Čaplovič, Mária Stanová, Andrej Rakoto. Bratislava - Chateau de Vincennes : VHÚ - SHD, 2007, s. 87-92.

Slovensko směřuje do struktur NATO / Jan Procházka, Jozef Michnica. In: Czech Armed Forces Today - Armáda České republiky dnes. - Roč. 9, č. 1 (2002), s. 22-25 : fotogr. ISSN 1212-9755.

Slovensko v Bezpečnostnej rade OSN. Slovensko a misie OSN / Pavol Vitko. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 14, č. 3 (2006), s. 10-11 : tabl., rozh. ISSN 1336-1910.

Slovensko v mierových operáciách / Roman Lackovič. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč. 10, č. 10 (2002), s. 12-15, fotogr. ISSN 1336-1910.

Stále nás tu potrebujú : Veliteľ síl EU-FOR generálmajor David Leakey / Pavol Vitko. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 33, č. 8 (2005), s. 21 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Súčasný úlohy a poslanie ozbrojených bezpečnostných zborov v systéme obrany Slovenskej republiky / Vladimír Blažek, Ľubomír Cigánik. In: Polícijná teória a prax. Časopis Akadémie PZ v Bratislave. - Roč. 16, č. 2 (2008), s. 24-46. ISSN 1335-1370.

Systém krízového manažmentu na úrovni vrcholových orgánov štátnej správy / Peter Marchevka. In: Vojenské obzory. Teoretický časopis. - Roč. 12, č. 1 (2006), s. 16-33. ISSN 1335-2598.

Systém obrany Slovenskej republiky / Juraj Slovák. In: Spoločnosť, armáda, osobnosť. - Roč. 8, č. 2 (2001), s. 49-61.

Účasť Armády Slovenskej republiky na mierových aktivitách v rámci OSN, OBSE a EÚ. In: Armáda Slovenskej republiky 1995. Bratislava : MO SR, 1996, 27-29. ISBN 80-88842-01-8.

Účasť Slovenska v operáciách medzinárodného krízového manažmentu / Pavol Vitko – Imrich Purdek. In: V službách vlasti, demokracie a mieru : In the Service of Country, Democracy and Peace : 15 rokov Ozbrojených síl Slovenskej republiky : 15 Years of Slovak Armed Forces 1993 - 2008 / Ved. aut. kol.: Imrich Purdek, spoluautori: Ján Lichner, Jaroslav Nižňanský, Milan Šmída, Pavol Vitko. Bratislava : Magnet Press Slovakia, 2008, s. 218-267 : fotogr. (Zlatá edícia: Ozbrojené sily Slovenskej republiky). ISBN 978-80-89169-14-6.

Účasť Slovenskej republiky a jej ozbrojených síl v operáciách Severoatlantickej aliancie / Roman Lackovič. In: Vojenské obzory. Teoretický časopis. - Roč. 10, č. 1 (2004), s. 102-112. ISSN 1335-2598.

Účasť v medzinárodných operáciách a misiách / Jozef Svetlík. In: Ročenka Ministerstva obrany Slovenskej republiky 2002. Bratislava : MO SR, 2003, 98-103. ISBN 80-88842-62-X.

V službách mieru / Jozef Kotlár – Ingrid Karásková. In: Ročenka Ministerstva obrany Slovenskej republiky 2003. Bratislava : MO SR, 2004, s. 90-96. ISBN 80-88842-69-7.

V službách mieru / Jozef Kotlár –

Radislav Jelinek – Ingrid Karásková. In: Ročenka Ministerstva obrany Slovenskej republiky 2004. Bratislava : MO SR, 2005, s. 110-118. ISBN 80-88842-95-6.

V službách mieru / Jozef Kotlár – Tomáš Bobko. In: Ročenka Ministerstva obrany Slovenskej republiky 2005. Bratislava : MO SR, 2006, s. 113-122. ISBN 978-80-89261-18-5.

V službách mieru / Milan Kováč. In: Ročenka Ministerstva obrany Slovenskej republiky 2007. Bratislava : MO SR, 2008, 147-150. ISBN 978-80-88261-29-1.

V službách mieru. In: Ročenka Ministerstva obrany Slovenskej republiky 2008. Bratislava : MO SR, 2009, 35-38. ISBN 978-80-88261-29-1.

Vojenské doktríny / Bohumil Kostrec, Jaroslav Nižňanský. In: Vojenská história. Časopis pre vojenskú históriu, múzejníctvo a archívniectvo. - Roč. 14, č. 4 (2010), s. 136-146. ISSN 1335-3314.

Vojenské pomníky, pamätníky a pamätané tabule v útvaroch Ozbrojených síl Slovenskej republiky / Juraj Šimko. Liptovský Mikuláš : Personálny úrad OS SR, 2012, s. 55-66 : fotogr. ISBN 978-80-970322

Vojensko-politické faktory zaručenia bezpečnosti Slovenskej republiky / Ľubomír Bulík. In: Vlastenecká a etická výchova vojakov – „VV“. - Roč. 7, č. 2 (1999), s. 20-37.

Vojnoví veteráni Slovenskej republiky : [Katalóg výstavy] Autor scenára expozície: Imrich Purdek; graf. riešenie: Jozef Dunaj, QEX, a.s. Trenčín. - Bratislava : Ministerstvo obrany SR, 2017. - nestr.

Vplyv transformačného procesu NATO na Ozbrojené sily SR / Soňa Matunáková, Jaroslav Nižňanský. In: Vojenské obzory. Teoretický časopis. - Roč. 13, č. 1 (2009), s. 7-30. ISSN 1335-2598.

Výsledky v rozvoji medzinárodnej vojenskej spolupráce rezortu MO SR a Armády SR v roku 1996 / Milan Šmída. In: Armáda Slovenskej republiky 1996. Bratislava : MO SR, 1997, 26-38. ISBN 80-88842-06-9.

Vznikne česko-polsko-slovenská jednot-

ka / Jan Procházka. In: Czech Armed Forces Today - Armáda České republiky dnes. - Roč. 8, č. 3 (2001), s. 16-17 : fotogr. ISSN 1212-9755.

Vznikne česko-slovensko-polská brigáda / Jan Procházka. In: Czech Armed Forces Today - Armáda České republiky dnes. - Roč. 8, č. 4 (2001), s. 14-15 : fotogr. ISSN 1212-9755.

Zabezpečenie personálu vyslaného na plnenie úloh mimo územia SR v štruktúrach NATO / EÚ. In: Ročenka Ministerstva obrany Slovenskej republiky 2015. Bratislava : MO SR, 2016, 64-65 : fotogr. ISBN 978-80-88261-64-2.

Zastúpenie OS SR v štruktúrach NATO / EÚ. In: Ročenka Ministerstva obrany Slovenskej republiky 2014. Bratislava : MO SR, 2015, 89-92 : fotogr. ISBN 978-80-88261-55-0.

Púštna búrka – Perzský záliv

Naši v Perzskom zálive : Slovenskí a českí vojaci v operáciách Púštny štít a Púštna búrka 1990 - 1991 / Imrich Purdek, Pavol Vitko. Bratislava : Komunikačný odbor MO SR v spolup. s VHÚ, 2014. - 184 s. : fotogr., príł., lit. - ISBN 978-80-89261-44-4.

Pouštní horečka / Jaroslav Kmenta, Jan Valo, Petr Želinský. Praha : Želinský, 1998. - 206 s. ISBN 978-80-903603-8-9.

Pouštní horečka / Jaroslav Kmenta. 2. dopl. vyd. Praha : JKM - Jaroslav Kmenta, 2011. - 145 s., fotogr. príł. - ISBN 978-80-903603-8-9.

* * *

Češi a Slováci v Iraku / Martin Koller. In: A-report. Měsíčník Ministerstva obrany ČR. - Roč. 21, č. 8 (2010), s. 44-47 : fotogr.

Československý protichemický prápor vo vojne v Perzskom zálive 1990 - 1991 / Imrich Purdek. In: Vojenská história. Časopis pre vojenskú históriu, múzejníctvo a archívniectvo. - Roč. 15, č. 4 (2011), s. 139-164 : tabl., mp. ISSN 1335-3314.

Ozveny Púštnej búrky : Vojna v Perzskom zálive v roku 1990 – 1991 / Pavol Vitko. In: Obrana. Měsíčník MO SR. -

Roč. 24, č. 5 (2016), s. 9-13 : fotogr. ISSN 1336-1910.

K syndrómu Perzského zálivu / Pavel Puliš. In: Vojenské obzory. Teoretický časopis. - Roč. 6, č. 1 (1999), s. 76-81. ISSN 1335-2598.

Krst ohňom v Púštnej búrke : Skúsenosti z vojny. / Pavol Vitko. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč. 10, č. 1 (2002), č. 1, s. 10-11 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Válka technologií : O válce v Perském zálivu s odstupem času / Milan Sládeček, Karel Štěpánek. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 3, č. 1 (1995), s. 110-119. ISSN 1210-3292.

UNPROFOR, UNTAES – Chorvátsko, Bosna a Hercegovina

Vklad rezortu obrany na zachovanie mieru / Ľudovít Gál. In: Apológia. Časopis Armády Slovenskej republiky. - Roč. 7, č. 11 (1999), s. 4-5, fotogr. ISSN 1335-0463.

UNOMUR, UNAMIR – Uganda a Rwanda

Slováci v pozorovacích misiách UNOMUR v Rwande – Ugande a UNAMIR v Rwande v rokoch 1993 – 1994 / Jozef Korený. In: Apológia. Časopis Armády Slovenskej republiky. - Roč. 7, č. 2 (1999), s. 24-25 : fotogr. ISSN 1335-0463.

UNOMIL – Libéria

OSN – UNOMIL v Libérii : Slovenská účasť vo vojenskej pozorovacej misii. / Jozef Korený. In: Apológia. Časopis Armády Slovenskej republiky. - Roč. 6, č. 12 (1998), s. 22-23 : fotogr., mp. ISSN 1335-0463.

SFOR – Bosna a Hercegovina

Rok v misii SFOR / Anton Fillo. In: Apológia. Časopis Armády Slovenskej republiky. - Roč. 8, č. 2 (2000), s. 4-5 : fotogr., mp. ISSN 1335-0463.

Vrtuľníky pre SFOR / Andrej Gáfrík. In: Armáda. Měsíčník Armády Slovenskej republiky. - Roč. 10, č. 9 (2002), s. 15-18 : fotogr. ISSN 1335-0463.

UNDOF – Sýria, Golanské výšiny
Ako sa žije na Golanoch / Vladislav Vavrínek. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 14, č. 7 (2006), s. 24-27 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Poslovnia mieru na území nikoho / Jozef Michnica. In: Armáda. Mesačník Armády Slovenskej republiky. - Roč. 9, č. 7 (2001), s. 12-13 : fotogr. ISSN 1335-0463.

Slováci na Golanských výšinách / Rastislav Rašla. In: Apológia. Časopis Armády Slovenskej republiky. - Roč. 7, č. 11 (1999), s. 16-17 : fotogr. ISSN 1335-0463.

Slováci v misii OSN UNDOF na Golanských výšinách / Jozef Korený. In: Apológia. Časopis Armády Slovenskej republiky. - Roč. 7, č. 6 (1999), s. 25-26 : fotogr. ISSN 1335-0463.

Slováci v najstaršej misii OSN – UNTSO / Jozef Korený. In: Apológia. Časopis Armády Slovenskej republiky. - Roč. 8, č. 1 (2000), s. 28-29 : fotogr., mp. ISSN 1335-0463.

Slovenská stopa v Sýrii / Milan Čipka. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč. 10, č. 25-26 (2002), s. 16-17 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Slovenské desaťročie v misii UNDOF / Jozef Žiak. In: ATM - Armády, technika, militaria. - Roč. 40, č. 8 (2008), s. 90 : fotogr. ISSN 1802-4823.

Slovenskí orli na Golanoch / Pavol Vitko. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč. 12, č. 26 (2004), s. 4-5 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Slovenské desaťročie v misii UNDOF / Jozef Žiak. In: ATM - Armády, technika, militaria. - Roč. 40, č. 8 (2008), s. 90 : fotogr. ISSN 1802-4823.

KFOR – Kosovo

10 rokov v Kosove / Jozef Žiak. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 17, č. 10 (2009), s. 10-19 : fotogr. ISSN 1336-1910.

10 years in Kosovo / Jozef Žiak. In: Slovak army review - February 2010, s. 12-13 : fotogr. ISSN 1335-6747.

Kosovská kríza 1 – 2 : Vojenský zásah NATO v Juhoslávii : Postoje, názory, fakty.

In: Prehľadová informácia. - Bratislava : IFOS MO SR, 1999. - 14, 20 s.

Krotitelia balkánskych vášní / Jozef Michnica. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč. 10, č. 9 (2002), s. 12-13 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Mines disappear under the hands of our engineers in Kosovo / Jozef Michnica. In: Slovak army review. - Roč. 1, č. 1 (2000), s. 18-19 : fotogr. ISSN 1335-6747.

Naši v kosovskom ohni / Jindřich Plescher. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč. 12, č. 7 (2004), s. 9 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Nedokončený let : Chronológia letectvého nešťastia. Minister abdikoval. Srdcia plačú. Nenaplnené túžby, prerušené priania. Letieť domov. Jedna rodina / Pavol Vitko. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 14, č. 2 (2006), s. 4-26 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Psi v zahraniční misi : Dogs Deployed in Foreign Mission / Jan Procházka. In: Czech Armed Forces Today - Armáda České republiky dnes. - Roč. 12, č. 1 (2005), s. 28-29. ISSN 1212-9755.

Smútok udel človeka / Michaela Farkašová. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 15, č. 6 (2007), s. 18-19 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Společně pod vlajkou NATO / Jan Procházka. In: Czech Armed Forces Today - Armáda České republiky dnes. - Roč. 9, č. 1 (2002), s. 6-8 : fotogr. ISSN 1212-9755.

V Kosove oceňovali : Slováci na Balkáne. / Miroslav Minár. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč. 12, č. 15 (2004), s. 9 : fotogr. ISSN 1336-1910.

UNAMSIL – Sierra Leone

Slovensko v mierových operáciách / Roman Lackovič. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč. 10, č. 11 (2002), s. 12-13 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Vojna useknutých rúk / Pavol Vitko, Miroslav Šoter. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 14, č. 3 (2006), s. 24-26 : fotogr. ISSN 1336-1910.

UNMEE – Eritrea

Lúčenie s africkou Eritreou / Milan Čipka. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč. 12, č. 15 (2004), s. 22 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Slovenskí ženisti v Eritrei / Pavol Vitko. In: Armáda. Mesačník Armády Slovenskej republiky. - Roč.10, č. 9 (2002), s. 10-11 : fotogr. ISSN 1335-0463.

Služba mieru pod africkým slnkom 1. - 2. / Pavol Vitko. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč. 10, č. 14-15 (2002), s. 12-13, 16-17 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Správy od ženistov v Eritrei / Pavol Šmýkala. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč. 9, č. 5 (2001), s. 5. ISSN 1336-1910.

UNFICYP – Cyprus

Cyperská výzva / Roman Kment. In: Armáda. Mesačník Armády Slovenskej republiky. - Roč. 9, č. 12 (2001), s. 14-15 : fotogr. ISSN 1335-0463.

Cyperský problém / Ivan Hromada. In: Spoločnosť, armáda, osobnosť. - Roč. 8, č. 1 (2001), s. 29-37.

Cyprus. Dlhý beh k mieru / Pavol Vitko. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 20, č. 11 (2012), s. 8-13 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Devy s modrými baretmi : Ženy v misiách. / Jozef Michnica. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč.10, č. 22 (2002), s. 17 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Historické východiská a súčasnosť mierovej misie UNFICYP / Ivan Majchút, Michal Hrnčiar. In: Vojenská osвета. Spoločenskovedné semináre. - Roč. 12, 1. časť (2015), s. 99-124. ISBN 978-80-89609-07-9.

Päť úspešných cyperských rokov / Jozef Žiak. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 14, č. 11 (2006), s. 26-27 : fotogr. ISSN 1336-1910.

ISSN 1336-1910. Rotácia v misii UNFICYP / Jozef Buffa. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 33, č. 5 (2005), s. 10 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Slovaks take leading role in Cyprus mission / Vladimír Mečiar. In: Slovak

Army Review - Winter 2002, s. 21-22 : fotogr. ISSN 1335-6747.

Slováci na Afroditiinom ostrove / Pavol Vitko. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč. 12, č. 8 (2004), s. 4-5 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Slováci na Cypre / Jozef Žiak. In: ATM + Informační příloha MO ČR a AČR. Informačná príloha MO SR a OS SR. - Roč. 47, č. 6 (2015), s. 88-89 : fotogr. ISSN 1802-4823.

Slovenská ženijná jednotka na Cypre / Tomáš Daňo. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 18, č. 11 (2010), s. 42-43 : fotogr. ISSN 1336-1910.

UNTAET / UNMISSET – Východný Timor

Nemocnica vo Východnom Timore / Roman Kment. In: Armáda. Mesačník Armády Slovenskej republiky. - Roč. 10, č. 11 (2002), s. 10-11 : fotogr. ISSN 1335-0463.

Slováci vo Východnom Timore 1 – 2 / Peter Daxner. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč.10, č. 19 – 20 (2002), s. 6-7, 10-11 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Trvalá sloboda – Afganistan

Slovenské letisko v Bagrame / Miroslav Minár. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč. 12, č. 9 (2004), č. 9, s. 4-6 : fotogr. ISSN 1336-1910.

V afganskom prachu / Martin Rajec. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 13, č. 11 (2005), s.18-22 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Iracká sloboda

Americké medaily Slovákom / Michaela Farkašová. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 16, č. 3 (2008), s. 12 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Etické argumentační struktury použité v diskuzi o válce v Iráku / Tomáš Holub. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 15 (47), č. 1 (2006), s. 79-103. ISSN 1210-3292.

K vojenské charakteristice operace Iracká svoboda / Jan Eichler. In: Vojenské

rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 14, č. 2 (2005), s. 66-76. ISSN 1210-3292.

Poznatky, postrehy a skúsenosti z nasadenia slovenských vojakov v operácii Iracká sloboda / Ondřej Novosad. In: Vojenské obzory. Teoretický časopis. - Roč. 10, č. 2-3 (2004), s. 20-30. ISSN 1335-2598.

Trvalá sloboda – Kuvajt

Stopy u Šatt-al-Arab : Z působení českých chemiků, zdravotníků a vojenských policistů na území Kuvajtu a jižního Iráku / Vladimír Marek. - Praha : MO ČR - Agentura voj. informací a služeb, 2007. - 111 s. : fotogr. - ISBN 978-80-7278-426-4. (1. česko-slovenský praporek radiačnej, chemickej a biologickej ochrany)

Iracké peklo / Martin Rajec. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 14, č. 1 (2006), s. 22-26 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Správa o štvrtej rotácii / Bernard Roštecký. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 13, č. 4 (2005), s. 10-12 : fotogr. ISSN 1336-1910.

ISAF – Afganistan

Afganský zápisník : Afghan Diary / Milan Vanga. Bratislava : Magnet Press Slovakia, s.r.o., 2012. - 239 s. : fotogr. - (Magnet plus). - ISBN 978-80-89169-23-8.

ISAF : Skúsenosti z pôsobenia ozbrojených síl Slovenskej republiky v operácii ISAF v Afganistane v rokoch 2004 – 2014 / Zost.: Alena Hájeková. Bratislava : Generálny štáb OS SR, 2017. - 193 s. : fotogr., tabl., gr., e-verzia: <http://isaf.mil.sk>

Sám vojak v poli : Sone soldier in the field. Bratislava : Komunikačný odbor MO SR, [2012]. - 1 DVD. (16. rotácia OS SR).

* * *

Afganistan : Najdôležitejšie dislokácie slovenských vojakov v Afganistane. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 22, č. 9 (2014), s. 4-5 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Afganistan: november – december 2010 / Viktor Cicko. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 19, č. 1 (2011), s. 12-15 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Afganský zápisník : Vitajte v slovenskom tábore; Augustové postrehy; Naši vojaci sú v bojovej línii; Slováci ovládli základňu v Uruzgane / Milan Vanga. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 19, č. 7-12 (2011), s. 16, 10, 14, 14, 12-15 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Afganský zápisník : Ako je v Tarin Kowte? Bombovo! Ako Slováci vytvorili najlepší praporek v Afganistane; Vojenský psovodi – praktickí ženisti; Čo robia špeciálne sily v Afganistane / Milan Vanga. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 20, č. 1 - 3 (2012), s. 12-15, 12-13, 8-11 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Guľomet : Ručné zbrane slovenských vojakov v operácii ISAF / Juraj Ondrejček. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 22, č. 9 (2014), s. 24-25 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Hrdinovia bojiska / Milan Vanga. In: Vojenstvo. Bitky a bojiská modernej histórie. Český a slovenský vojensko-historický časopis. - Roč. 1, č. 3 (2013), s. 50-54 : fotogr. ISSN 1338-9963.

Kvarteto našich žien v ISAF / Pavol Vitko. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 20, č. 5 (2012), s. 10-11 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Najťažšia misia vojenských policajtov / Jozef Žiak. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 16, č. 12 (2008), s. 5-7 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Platinová desaťminútovka : Plukovník Ragan, náš doteraz najvyššie postavený lekár v NATO a operácii ISAF / Pavol Vitko. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 19, č. 10 (2011), s. 12-13 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Policajti odchádzajú do Kandaháru / Jozef Žiak. In: ATM - Armády, technika, militaria. - Roč. 40, č. 12 (2008), s. 94-95 : fotogr. ISSN 1802-4823.

S vďakou a úctou / Pavol Vitko. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 21, č. 8 (2013), s. 6-11 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Samopal vz. 58 v ISAF / Juraj Ondrejček. In: ATM + Informační příloha MO ČR a AČR. Informační příloha MO SR

a OS SR. - Roč. 46, č. 10 (2014), s. 92-93 : fotogr. ISSN 1802-4823. ISSN 1802-4823.

ALTHEA – Bosna a Hercegovina

Slovaks and Slovak Armed Forces in the Peacekeeping Operations in the Balkans, 1993 – 2010: The Process of Extending the Zone of Stability and Safeguarding Peace / Imrich Purdek. In: Past through Present: Thoughts on Military History at the Strategic, Operational, and Tactical Levels of War. Euro Atlantic Conflict Studies Working Group Conference 2012. 21 – 25 May 2012 Viena, Austria. Ed.: Harold, E. Raugh, Jr. Wien : Heeresgeschichtliches Museum, 2013, s. 319-335. ISBN 978-3-902551-35-1.

* * *

ALTHEA – budovanie mieru / Pavol Vitko. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 21, č. 8 (2013), s. 32-35 : obr. ISSN 1336-1910.

Operácia ALTHEA / Jozef Žiak. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 20, č. 10 (2012), s. 10-13 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Slováci v najväčšej operácii únie / Jozef Žiak. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 15, č. 1 (2007), s. 24-25 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Slováci v operácii ALTHEA / Pavol Vitko. In: ATM+ Informační příloha MO ČR a AČR. Informačná príloha MO SR a OS SR. Vojenský profesionál. - Roč. 13, č. 4 (2015), s. 90-91 : fotogr. ISSN 1802-4823.

Operácia ALTHEA / Jozef Žiak. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 20, č. 10 (2012), s. 10-13 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Bezpečnostné hrozby a riziká, peace-keeping, kooperatívna bezpečnosť, nadnárodná bezpečnostná politika a bezpečnostná stratégia, legislatívne a teoretické aspekty riešenia konfliktov

Bezpečnosť v 21. storočí / Štefan Volner. Bratislava : Iris, 2009. - ISBN 978-80-89256-36-5.

Bezpečnostné prostredie súčasného sveta / Ladislav Hofreiter, Radim Bačuvčík.

Zlín : VeRBuM, 2016. - 160 s. : tabl. - ISBN 978-80-87500-79-8.

Bezpečnostno-politické vzťahy v zmluvách, organizáciách a pojmoch : Informačná správa / Emil Jurkovič. Bratislava : OVI SSŠ, 1997. - 63 s.

Bojiště zítřka : Tváří v tvář globální hrozbě kybernetického terorismu / James F. Dunnigan. Praha : Baronet, a.s., 2004. - 356 s. : slovníček, reg. - ISBN 80-7214-642-4.

Dějiny NATO / Jiří Fidler, Petr Mareš. - Praha : Paseka, 1997. - 243 s. : fotogr. - ISBN 80-7185-145-0.

Europa zwischen Krieg und Frieden : Geopolitische Hegemonie oder Gemeinsame Friedensordnung. Münster : Österreichisches Studienzentrum für Frieden und Konfliktlösung, 1999. - 234 s. ISBN 3-8968-8065-9.

Evropská unie a vývoj koncepce evropské bezpečnosti / Hynek Fajmon, Karl-Heinz Kamp, Miroslav Mareš; ed.: Břetislav Dančák. Brno : Masarykova univerzita – Mezinárodní politologický ústav, 2001. - 35 s. (Ed. řada Studie, sv. 18). ISBN 80-210-2627.

Exchange of experience in Partnership for Peace Program implementation. Strategie and defence studies. Papers presented at the CSS international seminar Bratislava, June 19 – 20, 1997. Bratislava : MPIA Ministry of Defence of the Slovak Republic, 1998. - 89 s.

International Security in a Globalega : Securing the Twenty-first Century. - London : Frank Cass, 2000. - 213 s.: lit., reg. - ISBN 0-7146-8111-3.

Informační válka / Karel Řehka. Bratislava : Academia, 2017. - 218 s. : fotogr., lit., reg. - (Edice XXI. století; sv. 46). ISBN 978-80-200-2770-2.

Krvavé mise OSN : Modré barety v pasti mezinárodní politiky / Jindřich Marek. Praha : Nakl. XYZ, 2010. - 363 s. : fotogr., příl., zozn., pram. a lit. ISBN 978-80-7388-437-6.

Nový přístup k bezpečnosti státu na začátku 21. století / Pavel Nečas, Jaroslav

Ušiak. Liptovský Mikuláš : Akadémia ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika, 2010. - 166 s. : lit., reg. ISBN 978-80-8040-401-7.

Organizácie medzinárodného krízového manažmentu / Vojtech Jurčák a kol. - Liptovský Mikuláš : Akadémia ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika, 2009. - 234 s. : tabl., lit., slovn. ISBN 978-80-8040-387-4.

Otázky bezpečnostnej politiky a bezpečnostnej stratégie v kontexte strategickej koncepcie NATO : Medzinárodný seminár, Časť - Papiernička, 30.-31. 3. 2000 / Ed. Elemír Nečaj. Bratislava : Friedrich Ebert Stiftung, 2000. - 88 s. : tabl., bibliogr. - ISBN 80-968372-1-4.

Peace Operations between War and Peace / Erwin A. Schmidl. - London : Verl. Frank Cass, 2000. - 173 s. ISBN 978-07-14680521.

Peace Operations of International Crisis Management / Radoslav Ivančík, Vojtech Jurčák. - Ostrowiec Św. : Wyzsza Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości, 2013. - 182 s. : lit., reg. ISBN 978-83-936652-6-6.

Pravdepodobné riziká a ohrozenia v strednej Európe a tendencie ich vývoja. - Bratislava : Stredisko strategických štúdií MO SR, 1998. - 60 s. - (Strategické a obranné štúdie; zv. 1).

Slovník európskej bezpečnostnej a obrannej politiky / Róbert Ondrejcsák a kol. - Bratislava : Inštitút bezpečnostných a obranných štúdií MO SR, 2004. - 37 s. - reg. ISBN 80-890630-8-X.

Sources of insecurity in the Balkans risks and conflicts : Risks and conflicts. International seminar. - Bucharest : IFPSDMH - IFNSS - OFPI - N.A.T.O., 1998. - 303 s. : grafy, tabl.

Terorizmus : Hrozba doby / Vladimír Kavický, Štefan Jangl, Libor Gašpírek. B. m. : Citadella, 2015. - 334 s. : obr., gr., lit. - ISBN 978-80-89628-84-1.

Towards NATO's political and military strategy for the 21st century / Pavel Nečas, Jaroslav Nižňanský, ed. A. Čekanová. Bratislava : Institute for Security and Defence Studies Ministry of Defence SR, 2004. - 128 s. - bibliogr. - ISBN 80-88842-68-9.

Úloha bezpečnostných európskych štruktúr v riešení pravdepodobných rizík a ohrození. - Bratislava : Stredisko strategických štúdií MO SR, 1998. - 59 s. : gr., obr., tabl., lit. - (Strategické a obranné štúdie; zv. 2).

UN Peacekeeping in Trouble : Lessons learned from the Former Yugoslavia / Wolfgang Biermann, Martin Vadset. - Aldershot : Ashgate, 1999. - 378 s. ISBN 978-07-54610267.

Výmena skúseností z realizácie programu Partnerstvo za mier : Zborník vystúpení z medzinárodného seminára. Materiály z medzinárodného seminára konaného 19. – 20. júna 1997 v Bratislave. Bratislava : VITA MO SR, 1998. - 89 s.

Aktéri bezpečnostnej a obrannej politiky štátu / Matúš Grega, Jaroslav Naď, Tomáš Schöber. In: Policajná teória a prax. Časopis Akadémie PZ v Bratislave. - Roč. 21, č. 4 (2013), s. 84-94. ISSN1335-1370.

Aktuálne otázky realizácie Kódexu správania sa v oblasti politicko-vojenských aspektov bezpečnosti / Daniela Geisbacherová. In: Vojenská osveta. Spoločenskovedné semináre. - Roč. 4, 2. časť (2007), s. 72-76. ISBN 978-80-969458-3-2.

Bezpečnostná a obranná politika Európskej únie – štruktúry a rozhodovacie mechanizmy / Ľubomír Tokár. In: Politické vedy. Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá. - Roč. 13, č. 1 (2010), s. 72-83. ISSN 1335-2741.

Bezpečnostná politika Európskej únie / Eugen Képeš. In: Spoločnosť, armáda, osobnosť. - Roč. 7, č. 2 (2000), s. 60-66. ISSN 1335-2741.

Bezpečnostné faktory vývoja v Európe a vo svete / Roman Laml. In: Vlastenecká a etická výchova vojakov – „VV“. - Roč. 7, č. 2 (1999), s. 1-9.

Bezpečnostní prostředí do roku 2025 podle NATO : (Bi-Sc Future Security Environment Study) / Jan Vlkovský. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 16 (48), č. 4 (2007), s. 19-25. ISSN 1210-3292.

Bezpečnostní předpoklady a hrozby : (Ekonomická, religiózní a kybernetická bezpečnostní rizika. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 20 (52), č. 2 (2011), s. 38-52. ISSN 1210-3292.

Bezpečnostní výzvy 21. století a potřeba výchovy a vzdělávání v oblastech nešíření zbraní hromadného ničení, kontroly zbrojení a odzbrojení / Miroslav Tůma. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 12, č. 2 (2003), s. 14-22. ISSN 1210-3292.

Bezpečnosť a stabilita v strednej Európe – regionálne aspekty / Radoslava Brhlíková, Jozef. In: Politické vedy. Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá. - Roč. 2, č. 1 (1999), s. 145-150. ISSN 1335-2741.

Budúcnosť európskej bezpečnosti : Systém kooperatívnej bezpečnosti v Európe po rozpade bipolarity / Dalibor Vlček. In: Politické vedy. Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá. - Roč. 3, č. 3 (2000), s. 144-148. ISSN 1335-2741.

Budúcnosť európskej bezpečnosti a zákon nezamýšľaného účinku / Jana Lasicová. In: Politické vedy. Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá. - Roč. 3, č. 3 (2000), s. 161-173. ISSN 1335-2741.

Desať rokov od prijatia európskej bezpečnostnej stratégie – čas na hodnotenie / Anita Kisová. In: Politické vedy. Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá. - Roč. 16, č. 3 (2013), s. 127-142. ISSN 1335-2741.

Die gemeinsame europäische Sicherheits- und Verteidigungspolitik in der Perspektive des Europäischen Rates von Köln / Edmund G. Primosch. In: Österreichische Militärische Zeitschrift. - Roč. 37, č. 5 (1999), s. 627-633 : fotogr. ISSN 0048-1440.

Die NATO-Operation / W. Feichtinger, G. E. Gustenau. In: Österreichische Militärische Zeitschrift. - Roč. 37, č. 4 (1999), s. 481-485 : fotogr. ISSN 0048-1440.

Die Reform des UNO-Sicherheitsrates und die Interessen der Mächte / Heinz Brill. In: Österreichische Militärische Zeitschrift. - Roč. 43, č. 6 (2005), s. 579-594 : fotogr. ISSN 0048-1440.

Die Sicherheits- und Verteidigungspolitik der Europäischen Union : Der Vertrag von Nizza und seine Umsetzung. / Erich Hochleitner. In: Österreichische militärische Zeitschrift. - Roč. 40, č. 3, 2002, s. 267-277 : fotogr. ISSN 0048-1440.

Die Zukunft der transatlantischen Sicherheitsbeziehungen : Vom Partner zum Rivalen? / Johannes Varwick. In: Österreichische Militärische Zeitschrift. - Roč. 42, č. 2 (2004), s. 141-148, fotogr., tabl. ISSN 0048-1440.

„Ekologická válka“ – vize a skutečnost / Ladislav Přinesdomů. In: Sborník Vojenské akademie v Brně. Řada C – společenskovední, 1992, č. 1. - Brno : Vojenská akademie, 1992, s. 21-28 (důsledky vojen, aspekty ekologické – Kuvajt).

EU to Complete Enlargement Defense Role for the Future / L. Hill. In: Defense News. - Roč. 14, č. 20 (1999), s. 3, 26. ISSN 0884-139X.

Euro-Atlantická bezpečnostná architektúra: krízový management v rámci novej spolupráce NATO – EU / Nenad Bosiljčić. In: Politické vedy. Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá. - Roč. 6, č. 4 (2004), s. 48-69. ISSN 1335-2741.

Europa – Sicherheitspolitik in stürmischen Zeiten / Otto Habsburg von. In: Österreichische militärische Zeitschrift. - Roč. 40, č. 3 (2002), s. 259-266 : fotogr., mp. ISSN 0048-1440.

Europäische Union und transatlantische Beziehungen / Willem F. van Eekelen. In: Österreichische Militärische Zeitschrift. - Roč. 43, č. 2 (2005), s. 196-202 : fotogr. ISSN 0048-1440.

Európska únia ako bezpečnostný akťér I. – II. / Matúš Korba. In: Obrana. Dvojtyždenník MO SR. - Roč. 11, č. 12 – 13 (2003), s. 26-27 : fotogr. ISSN 1336-1910.

Evropská armáda – utopie, nebo reálná budoucnost? aneb společné ozbrojené síly

EU jinak / Milan Kubeša. In: Vojenské rozhledy. Vojensko-teoretický časopis. - Roč. 22 /54/, č. 2 (2013), s. 103-108. ISSN 1210-3292.

Evropská bezpečnostní a obranná identita: Quo vadis? / Jaroslav Hudec. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 9, č. 3 (2000), s. 12-18. ISSN 1210-3292.

Financovanie vojenských operácií EÚ / Radoslav Ivančík. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 17, č. 4 (2009), s. 18-19. ISSN 1336-1910.

Formovanie európskej bezpečnostnej a obrannej politiky 2003 – 2004 / Matúš Korba. In: Listy SFPA. - Roč. 8, marec-jún (2004), s. 8-10. ISSN 1336-7218.

Friedensunterstützende Operation / Horst Malat. In: Truppendienst. Magazin des österreichischen Bundesheeres. - Roč. 37, č. 4 (1998), s. 286-290 : fotogr. ISSN 0041-3658.

Geopolitika terorizmu : Terorizmus nahradil situaci studené války. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 14 /46/, č. 1 (2005), s. 71-74. ISSN 1210-3292.

Historické reflexe a současné výzvy v procesu tvorby a realizace bezpečnostní politiky / Miloš Balabán. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 14, č. 2 (2005), s. 15-26. ISSN 1210-3292.

Hlavní problémy zajištění bezpečnosti Evropské unie v dlouhodobém horizontu (2020 – 2025) / Miloš Balabán. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 16 (48), č. 2 (2007), s. 3-11. ISSN 1210-3292.

Hrozby kybernetického priestoru : Kybernetizácia operačného prostredia / Milan Hanko. In: Vojnová kronika. Odborný recenzovaný časopis Múzea SNP. - Roč. 4, č. 1 (2015), s. 32-33 : obr. ISSN 1338-6379.

Institucionální vztah evropské bezpečnostní a obranné politiky a NATO / Jan Závěšický. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 13, č. (2004), s. 14-22. ISSN 1210-3292.

Konflikt izraelsko-palestýnski: geneza,

przebieg, inicjatywy pokojowe / Szymon Niedziela. In: Przegląd Historyczno-Wojskowy. - Roč. 5 (56), č. 4 (2004), s. 133-154. ISSN 1640-6281.

Konfliktkonstellationen im internationalen System : An der Schwelle zum 21. Jahrhundert und die neue Perzeption von Sicherheit. / Hans-Frank Seller. In: Österreichische Militärische Zeitschrift. - Roč. 37, č. 5 (1999), s. 547-553 : fotogr., mp. ISSN 0048-1440.

Kontinuität und Wandel in der internationalen Sicherheitspolitik / Andreas Wenger. In: Österreichische Militärische Zeitschrift. - Roč. 41, č. 1 (2003), s. 23-30, fotogr. ISSN 0048-1440.

Kosovská kríza ako medzník súčasných medzinárodných vzťahov / Dalibor Vlček. In: Politické vedy. Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá. - Roč. 2, č. 3 (1999), s. 157-162. ISSN 1335-2741.

Krízové oblasti sveta – historické súvislosti a zdroje súčasných problémov (Balkán, Blízky a Stredný východ) : Balkánske mýty a balkánska realita (o historických koreňoch moderných balkánskych kríz); Cyperský problém; Sýria; Libanon; Izrael; Irak; Irán; Afganistan / Mária Tonková, Milan Kováč, Dagmar Škamlová, Dalibor Pavolka, Daniel Dom, Marián Majer. In: Vojenská osveta. Spoločenskovedné semináre. - Roč. 4, 1. časť (2007), s. 2-49. ISBN 978-80-969458-1-5.

KSZE/OSZE – Langzeitmissionen : Strukturelle Aspekte. / Stefan Fritsch. In: Österreichische Militärische Zeitschrift. - Roč. 38, č. 3 (2000), s. 291-302 : fotogr., mp. ISSN 0048-1440.

Kybernetická válka pokračuje / Antonín Rašek. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 21 /53/, č. 4 (2012), s. 73-89. ISSN 1210-3292.

Legitimní a nelegitimní války po roce 1990 / Jan Eichler. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 21 /53/, č. 4 (2012), s. 12-24. ISSN 1210-3292.

Medzinárodný krízový manažment. In: Ročenka Ministerstva obrany Slovenskej

republiky 2014. Bratislava : MO SR, 2015, 89-92 : fotogr. ISBN 978-80-88261-55-0.

Medzinárodný krízový manažment. In: Ročenka Ministerstva obrany Slovenskej republiky 2015. Bratislava : MO SR, 2016, 59-63 : fotogr. ISBN 978-80-88261-64-2.

Mehrheitsentscheidung – Europäische Armee – Gemeinsame Verteidigung : Entwicklungstendenzen der ESVP / Jochen Rehl. In: Österreichische Militärische Zeitschrift. - Roč. 45, č. 6 (2007), s. 655-664 : fotogr. ISSN 0048-1440.

Mezinárodní politické a vojenské organizace, orgány a opatření pro zvládání krizových situací / Vladimír Šilhan. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 14, č. 3 (2005), s. 87-99. ISSN 1210-3292.

Miesto a úlohy síl ochrany štátnych hraníc v boji proti teroristickému ohrozeniu / Bernard Wisniewski, Bogdan Bocianowski. In: Vojenské obzory. Teoretický časopis. - Roč. 12, č. 1 (2006), s. 34-41. ISSN 1335-2598.

Mírové operace / Jaromír Zůna. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 16 (48), č. 2 (2007), s. 41-50. ISSN 1210-3292.

Mnohonárodné expedičné operácie NATO / Matúš Korba. In: Zahraničná politika. Listy SFPa, príl. Strategické štúdie. - Roč. 10, č. 3 (2006), s. 2-4. ISSN 1336-2216.

Obranně-průmyslová spolupráce států V4 do roku 2016 / Erik Jurásek. In: Vojenské rozhledy. Vojensko-teoretický časopis. - Roč. 26 /58/, č. 4 (2017), s. 69-78. ISSN 1210-3292.

Operace na podporu míru : K některým institucionálním a právním hlediskům. / Rudolf Horák. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 9, č. 4 (2000), s. 44-53. ISSN 1210-3292.

Politika ochrany: reformulácia konceptuálneho rámca reakcie OSN na ohrozenia mieru a bezpečnosti / Júlia Raticová, Júlia Kaščáková. In: Politické vedy. Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné

štúdiá. - Roč. 15, č. 1 (2012), s. 105-130. ISSN 1335-2741.

60 Jahre NATO – Ein Bündnis im Wandel / Johannes Varwick, Benjamin Schreier. In: Österreichische Militärische Zeitschrift. - Roč. 47, č. 4 (2009), s. 403-412 : fotogr. ISSN 0048-1440.

Společná evropská armáda – realita, či utopie? / Zdeněk Petráš. In: Vojenské rozhledy. Vojensko-teoretický časopis. - Roč. 23 /55/, č. 2 (2014), s. 101-108. ISSN 1210-3292.

Společná zahraniční a bezpečnostní politika Evropské unie / Radomír Jahoda. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 9, č. 4 (2000), s. 3-10 : tabl. ISSN 1210-3292.

Srovnávací analýza vybraných pojmů bezpečnostní terminologie / Libor Urban. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 12/44/, č. 3 (2003), s. 64-70. ISSN 1210-3292.

Súčasný problémy spoločnej európskej zahraničnej bezpečnostnej politiky v globálnom geopolitickom priestore / Matúš Masica. In: Politické vedy. Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá. - Roč. 12, č. 1 (2009), s. 102-119 : fotogr. ISSN 1335-2741.

Teoretické a terminologické východiská pre skúmanie problematiky mierových operácií / Radoslav Ivančík. In: Politické vedy. Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá. - Roč. 16, č. 1 (2013), s. 30-57. ISSN 1335-2741.

UNO : Peacekeeping-Operationen des letzten Jahrzehnts / Christian M. Ortner. In: Österreichische Militärische Zeitschrift. - Roč. 39, č. 3 (2001), s. 368-371 : fotogr., tabl. ISSN 0048-1440.

Velení a řízení v operacích EU / Jaroslav Kulíšek. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 17 (49), č. 3 (2008), s. 29-51. ISSN 1210-3292.

Viacnárodné jednotky / Roman Kment. In: Armáda. Mesačník Armády Slovenskej republiky. - Roč. 10, č. 5 (2002), s. 4-5 : fotogr. ISSN 1335-0463.

Vyhodnocování bezpečnostních hrozeb a rizik ve válkách postkonfrontačního období / Jan Eichler. In: Historie a vojenství. Časopis Vojenského historického ústavu.- Roč. 53, č. 2 (2004), s. 4-21 : fotogr. ISSN 0018-2583.

Vyhodnotenie bezpečnostných hrozieb a rizík vo vojnách postkonfrontačného obdobia / Jan Eichler. In: Politické vedy. Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá. - Roč. 7, č. 4 (2004), s. 118-155. ISSN 1335-2741.

Význam obranného zpravodajství ve změněných geopolitických podmínkách / Libor Kutěj. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 13, č. 4 (2004), s. 47-53. ISSN 1210-3292.

Zahraniční intervence a separatistické konflikty v Evropě v devadesátých letech. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis

Armády ČR. - Roč. 9, č. 2 (2000), s. 154-173. ISSN 1210-3292.

Zajištění požadovaných schopností kybernetické obrany / Miroslav Feix, Dalibor Procházka. In: Vojenské rozhledy. Vojensko-teoretický časopis. - Roč. 26 /58/, č. 4 (2017), s. 35-53. ISSN 1210-3292.

Zkušenosti z přípravy jednotek pro mírové operace / Igor Kandráč. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 8, č. 2 (1999), s. 60-67 : fotogr. ISSN 1210-3292.

Zkušenosti z mírových operací / Igor Kandráč. In: Vojenské rozhledy. Teoretický časopis Armády ČR. - Roč. 8, č. 3 (1999), s. 77-83. ISSN 1210-3292.

Zpravodajské zajištění mírových misí OSN a jeho vývoj / Jindřich Marek. In: Historie a vojenství. Časopis Vojenského historického ústavu.- Roč. 57, č. 4 (2008), s. 29-47 : fotogr., tabl. ISSN 0018-2583.

ANOTÁCIE, GLOSÝ

POLLÁK, Miroslav – ŠVORC, Peter (eds.). *SPIŠSKÉ EXODY V 20. STOROČÍ*. Levoča : OZ Krásny Spiš, 2017, 334 s. ISBN 978-80-972534-4-8.

Veľký záujem o prvé vydanie publikácie v roku 2015 a jeho rýchle rozobratie motivovali jej editorov k príprave rozšíreného vydania, ktoré obohatili novými udalosťami vzťahujúcimi sa k problematike exodov spišského regiónu. Ako exody sú vnímané rôzne nedobrovoľné odchody, odsuny, vysídlenia, transfery, deportácie, likvidácie a podobne, ktoré sa udiali na Spiši v priebehu 20. storočia. Autori jednotlivých príspevkov ich približujú v širších súvislostiach, analyzujú príčiny sociálne, politické, náboženské, etnické, národnostné, ich dopady na blízke i širšie okolie, a to nielen v bezprostrednom čase, ale častokrát aj pozdĺž generačného vývoja.

V prvej štúdii *Spiš na prahu novej doby (1914 – 1921)* sa Peter Švorc venuje demografickému vývoju od druhej polovice 19. storočia, vzťahu nemeckého a maďarského obyvateľstva k Slovákom a Rusínom, postojom k udalostiam a dôsledkom 1. svetovej vojny, povojnovému usporiadaniu, k presadzovaniu česko-slovenskej štátnosti. Vychádzajúc z archívnych zdrojov, dobovej tlače a odbornej literatúry opisuje politické, spoločenské, kultúrne programy a aktivity spišských Nemcov, Maďarov, Rusínov a Slovákov v rokoch 1918 – 1919, okolnosti preberania správy čs. štátnou mocou a meniace sa medzietnické vzťahy.

Zuzana Kollárová sa venuje vysťahovalectvu spod Vysokých Tatier na prelome storočí, ktoré sa najviac prejavilo v spišských obciach s majoritným slovenským obyvateľstvom. Z lokalít najmasovejších odchodov uvádza počty vysťahovalcov, analyzuje príčiny vysťahovaleckých vln. Situáciu dokumentuje príbehmi jednotlivcov,

v prípade návratov upozorňuje na vplyvy v oblasti náboženského života, formovania národného povedomia a podobne.

Milica Majeriková-Molitoris v časti *Slovenský exodus zo severného Spiša* mapuje situáciu po pripojení spišských a oravských obcí k Poľsku v roku 1920. Poľské štátne orgány museli riešiť rôzne prejavy odporu miestneho obyvateľstva, ktoré sa dožadovalo opätovného pripojenia k ČSR a mnohí sa rozhodli pre vysťahovanie do Československa. Následkom pričlenenia slovenských obcí k Poľsku v roku 1938 boli taktiež prejavy nespokojnosti, úteky a početné žiadosti o presťahovanie sa na Slovensko. Násilná polonizácia obyvateľov slovenskej národnosti a odsuny do vnútrozemia Poľska zintenzívnili úteky na Slovensko, ktoré pokračovali až do septembra 1939. Po opätovnom pripojení spišských a oravských obcí k Poľsku v máji 1945, podľa predmníchovského stavu, spustila sa jedna z najväčších emigračných vln v histórii spišských obcí. Zásadný vplyv na masové vysťahovanie mal národnostný a ekonomický útlak sprevádzaný fyzickým i psychickým šikanovaním obyvateľov otvorene sa hlásiacich k slovenskej národnosti, ako aj hospodárske dôvody u ľudí, ktorí po prechode frontu prišli takmer o všetko, či už počas vojenských akcií, alebo rekviráciou nemeckých a ruských vojsk. Autorka opisuje zložitú situáciu utečencov aj na slovenskom území, vrátane existenčných problémov, a činnosť združení a organizácií, ktoré zohrávali významnú pomoc pri ich začleňovaní sa do nových podmienok.

V štúdii *Židia na Spiši a ich exody* sa Ružena Kormošová venuje prierezo vo existencii Židov na východnom Slovensku od konca 18. storočia, pokračuje ich emancipačným procesom v Československej republike, následne opisuje protizidovské prejavy v roku 1939 v Podolínci, Spišskej Novej Vsi, Kežmarku, dopady reštriktívnych predpisov, príkazov a nariadení v období vojnovy Slovenskej republiky. V problematike deportácií do

vyhladzovacích táborov sa venuje udeľovaným výnimkám, opisuje transporty ženské, mužské a rodinné. Problematiku uzatvára povojnovými odchodmi a dôsledkami holokaustu na následný vývoj na Spiši.

Milan Olejník v časti *Nemecká komunita na Spiši v rokoch 1918 – 1948* uvádza čitateľa do problematiky opisom postojov spišských Nemcov k vzniku Československej republiky, snažiacich sa o zachovanie územnej celistvosti predvojnového Uhorska. Približuje dominantné postavenie Spišskonemeckej strany v medzivojnovom období, následne po vzniku Slovenského štátu, Deutsche Partei, postupné zapájanie karpatských Nemcov do vojnového úsilia Tretej ríše, zložitost' nemecko-slovenských vzťahov po vypuknutí SNP, násilnosti voči nemeckému civilnému obyvateľstvu, meniace sa postoje karpatských Nemcov a nárast ich promaďarských tendencií. Po priblížení sa frontu k Spišu začiatkom decembra 1944 autor ilustruje evakuáciu Nemcov, ktorých koniec 2. svetovej vojny zastihol väčšinou v sudetskej oblasti, v Nemecku alebo v Rakúsku, rozkrádanie nemeckého majetku jednotkami Červenej armády a miestnym slovenským obyvateľstvom, neočakávaný návrat časti evakuantov a od konca apríla 1945 zaistovanie a internáciu príslušníkov nemeckej menšiny, s výnimkou osôb, ktoré sa aktívne zúčastnili protifašistického odboja. Autor dokumentuje činnosť povojnového ľudového súdnictva a celú prípravu a realizáciu odsunu a nezvratného vysídlenia nemeckej menšiny.

Autorská dvojica Michal Šmigel a Alexander Mušínska sa v príspevku *Rusíni-Ukrajinci na Spiši a proces ich presídlenia (opcie) do Sovietskeho zväzu* venuje špecifikácii tohto etnika v danom geopolitickom a historickom kontexte, rôznorodosti jeho etnickej identifikácie, migrácii Rusínov-Ukrajincov zo Spiša na prelome 19. a 20. storočia a následne ich migrácii v povojnových rokoch 1945 – 1950. Autori približujú

vznik čs.-sovietskych dohôd o opcii a vzájomnom presídlení obyvateľstva v rokoch 1945 – 1946, vyostrovanie situácie na severovýchodnom Slovensku v dôsledku informácií o zámeroch čs. národnostnej politiky a posilňovaní pozície národného štátu. Dokumentujú formy propagandy a agitácie presídlenia do ZSSR, kolonizovanie opustených nemeckých a maďarských obcí Horného Spiša, samotný proces presídlenia na Ukrajinu, v rámci ktorého sa postupne vyľudňovali viaceré obce v okresoch Bardejov, Svidník, Snina, Medzilaborce, Stropkov, Sabinov, Stará Ľubovňa, Kežmarok a iných, ale tiež rozčarovanie prvých optantov vo Volynsku z podmienok, ktoré boli častokrát horšie, než tie, z ktorých sa vystaňovali. Autori konštatujú, že výsledky opcie a presídlenia do ZSSR nesplnili očakávania ani jednej zainteresovanej strany – sovietskych orgánov, optantov, ani čs. politickej reprezentácie, ktorá očakávala konsolidáciu kritickej povojnovej situácie na východnom Slovensku a vyriešenie ukrajinskej otázky.

Patrik Dubovský sa v práci *Likvidácia rehoľných diel a jej dosah na Spiši v 50. rokoch 20. storočia* venuje komunistickej likvidácii početnej rehoľníckej komunity na Slovensku v rámci akcií Kláštorý – K, K1 a K2, v priebehu ktorých počas niekoľkých týždňov deportovali rehoľníkov do sústredovacích internačných kláštorov na Slovensku. Najpevnejších vo viere vyviezli zo Slovenska do kárneho (disciplinárneho) kláštora v Čechách, mladých rehoľníkov poslali na vojenskú službu alebo brigádnické pobyty, mnohých študentov teológie do pracovno-technických práporov. Komunistický režim popretfhal väzby rehoľníkov s ich pôvodným prostredím a cirkevnou službou, aby veriáci a chovanci reholí zostali bez ich vplyvu. Nasledovalo zhabanie majetku mužských reholí a v mnohých prípadoch zničenie ich duchovného bohatstva. Podobne autor opisuje aj likvidačné osudy ženských rehoľných rádov na východnom Slovensku – perzekúcie rehoľníčok,

ktoré na Spiši začali už v roku 1949, ich vylúčenie zo školstva, osudy rehoľníčok v zdravotníctve a sociálnych službách. Rehoľné sestry mohli zostať pracovať len v ústavoch, charitných domovoch a domovoch dôchodcov, kde nebol nedostatok pracovných síl. Perzekúcie rehoľníčok pokračovali do roku 1961 a znovu ožili počas normalizácie.

Miroslav Pollák opisuje *Gulagovské exody na Spiši*, ktoré prebiehali od januára do júna 1945 a počas ktorých boli čs. občania násilne odvlečení vojakmi Červenej armády, príslušníkmi sovietskej tajnej polície NKVD, resp. SMERŠ, do sovietskych pracovných a kárnych táborov, buď na základe súdneho procesu sovietskeho represívneho právneho systému alebo v dôsledku svojvoľného rozhodnutia ruských silových zložiek v spolupráci s domácimi udavačmi. Autor uvádza počty odvlečených zo Spišskej Belej, Kežmarku, Popradu a obcí v ich okolí. Skrátený prepis zápisu z kroniky spišskej obce Bystrany ilustruje spoločensko-politickú situáciu v obci v januári 1945, spôsob vytvárania zoznamov odvlečených, atmosféru udávania a podobne. O priebehu zatýkania, odsune, neľudských podmienkach a nepredstaviteľne ťažkej práci v gulagu i návrate vypovedá svedectvo Františka Čambala, ktorý bol ako 17-ročný študent gymnázia v Spišskej Novej Vsi odsúdený súdom 4. ukrajinského frontu za vymyslenú špionáž na 15 rokov a zo sovietskeho gulagu sa vrátil v decembri 1953 po necelých deviatich rokoch.

Peter Švorc po historickom priereze slovenského družstevníctva od 19. storočia v kapitole *Kolektivizácia poľnohospodárstva a jej dosah na spišských roľníkov* analyzuje dôsledky 2. svetovej vojny na spišské roľníctvo, rozdeľovanie nemeckého, prípadne maďarského majetku miestnemu obyvateľstvu a prisťahovalcom, súvislosti pozemkovej reformy, ktorá sa okrem pôdy po spišských Nemcoch týkala aj cirkevnej pôdy. Kolektivizácia poľnohospodárstva sa na Spiši, podobne ako na väčšine slovenského vidieka, začala propagandistikou kampaňou

na zakladanie jednotných roľníckych družstiev. Po neúspechoch s dobrovoľným vstupom do družstiev pokračovala stanovením neprimeraných kontingentov pre jednotlivu hospodáriacich roľníkov, z ktorých sa postupne stávali „nepriatelia ľudovodemokratického zriadenia“, čoho dôsledkom boli rôzne sankcie, postihy, represie. Autor opisuje špecifiká roľníckej činnosti na Spiši, atmosféru sprevádzajúcu prvú vlnu kolektivizácie v rokoch 1949 – 1953, keď vznikali družstvá nižšieho typu bez záujmu výkonných roľníkov, zmiernenie tlaku na kolektivizáciu po smrti Stalina a Gottwalda, vystupovanie z družstiev, prípadne ich rozpad a novú vlnu kolektivizácie od roku 1956 s jej dôsledkami. V roku 1960 existovali roľnícke družstvá vo vyše 55 percentách spišských obcí, v ostatných, predovšetkým v horských dedinách, hospodárili súkromne. Spišskí roľníci boli tak donútení po februári 1948 opustiť nielen tradičný spôsob hospodárenia, ale i svojho života.

Zuzana Kollárová sa v príspevku *K exodom Rómov na Spiši od vzniku Československej republiky v roku 1918 do roku 1989* zaoberá špecifickým postavením rómskeho etnika, postojom majoritného obyvateľstva, legislatívnymi aspektmi ovplyvňujúcimi ich život v medzivojnovom období, diskriminačnými opatreniami proti Rómom v období vojnovnej Slovenskej republiky, sústreďovaním v pracovných táboroch a útvaroch. V povojnovom období opisuje postoj štátnych orgánov, charakteristický buď ich vnímaním ako obetí vojnových perzekúcií alebo pretrvávajúcou kontinuou diskriminácie, predsudkov a averzií, približuje činnosť komisií pre riešenie cigánskej otázky, ktoré boli zamerané na zamestnanosť Rómov, ich zdravotný stav, vzdelanostnú úroveň, bytové podmienky. Autorka analyzuje dôsledky násilnej rómskej asimilácie, sťahovanie Rómov do Čiech, likvidáciu jednotlivých rómskych osád na Spiši, sťahovanie Rómov do miest v 80. rokoch. Autorka konštatuje, že v priebehu povojnových desaťročí sa Rómovia buď

vymanili z chudoby, alebo sa napriek pomerne veľkému úsiliu štátnych orgánov vrátili k pôvodnému spôsobu života.

Publikáciu uzatvárajú *Exody v roku 1968 na Spiši (okres Poprad a Kežmarok)* od Boženy Malovcovej. Autorka opisuje vplyvy celospoločenského obrodného procesu v prvej polovici roka 1968 na dianie na regionálnej úrovni, uvádza konkrétne udalosti, ktoré sa odo dňa spojeneckej vojenskej invázie odohrali v Poprade, Starom Smokovci, Kežmarku, Veľkom Slavkove, Šuňave, až po konsolidačné a normalizačné opatrenia. Konštatuje, že len v priebehu augustových dní emigrovalo z Východoslovenského kraja 686 osôb, z čoho najväčší počet tvorili obyvatelia Košíc, za ktorými nasledoval okres Poprad s počtom 76 osôb.

V jednotlivých udalostiach a „príbe-
hoch“ publikácie nedefilujú len obeť násilia, pomsty, karierizmu, klamstva, zbabelosti a podobne, ale tiež na jednej strane rôzni spolupáchatelia a na druhej prejavujúci pomoc, odvahu, ľudskosť, a tak v danom časovom odstupe umožňujú objektívnejšie videnie zložitých dejinných udalostí multietnického spišského regiónu.

Božena Šed'ová

MATOUŠEK, Otto. *ANABASE BEZEJMENNÝCH BRÁŠKŮ*. Praha : Československá obec legionárska, 2017, 57 s., fotografie v texte. ISBN 978-80-87919-30-9.

Otto Matoušek (1890 – 1977) bol ruský legionár a súčasne aj umelec, pretože mal už z predvojnových čias patričné odborné školenie. Po absolvovaní mestskej obchodnej akadémie v Plzni študoval v rokoch 1910 – 1915 na Akadémii výtvarných umení v Prahe a absolvoval aj grafický kurz v Technologickom múzeu.

Po vypuknutí vojny narukoval do rakúsko-uhorskej armády a spolu so svojim slávnym plzenským 35. peším plukom odišiel na haličský front. Do ruského

zajatia sa dostal už 31. augusta 1915 na rieke Strype. Potom prešiel zajateckými táborami vo Varvalopolji a Suzdali vo Vladimírskej gubernii. Tam sa prihlásil do československého dobrovoľníckeho voj-
ska, do ktorého ho zaradili 31. júla 1916. V septembri 1916 absolvoval v Borispole dôstojnícky kurz, v januári 1917 bol členom dôstojníckej zálohy v Bielgorode a 31. mája 1917 sa k svojej jednotke vrátil ako práporčík. Pôsobil v 6. pešom pluku „Hanáckom“ v pozícii veliteľa výzvednej roty. Zúčastnil sa v bojoch pri Bachmači a čoskoro sa stal veliteľom improvizovaných obrnených vlakov. Ďalej bojoval pri Marianovke, Omsku, Ľumeni, Jekaterinburgu, Perme a Samare. V roku 1919 ho vyslali na študijnú cestu do Japonska a tamjší pobyt mu poskytol nové impulzy pre jeho umeleckú tvorbu. Okrem iných miest navštívil Jokohamu, Kjótó, Ósaku a Tokio. Jeho pohľady na Nagasaki sú unikátnym svedectvom o podobe mesta, ešte z čiasov predtým, ako ho zničila atómová bomba v auguste 1945. Po návrate z Japonska sa Matoušek vrátil k svojmu pluku, kde okrem veliteľských funkcií zastával aj miesto spoluredaktora časopisu 6. pluku „Hanák“ a podieľal sa na jeho tvorbe. Do vlasti sa vrátil v júni 1920 cez Hongkong, Singapur a Colombo na parníku President Grant v hodnosti štábného kapitána.

Nadriadení hodnotili Matouška ako energického a schopného dôstojníka. Nebol len vojakom, ale bol aj umelcom, ktorý v časoch voľna kreslil a maľoval výjavy zo života legionárov v Rusku. Zanechal po sebe veľké množstvo umeleckých diel, ktoré približujú boje Čechov a Slovákov v Rusku a aj každodenný život našich dobrovoľníkov.

Matoušek sa v Československu prihlásil do aktívnej služby v armáde. V priebehu roku 1922 ho vyslali ako maliara na bojisko pri Zborove a vo výprave zastával aj funkciu člena dokumentačnej komisie, ktorá exhumovala pozostatky Neznámeho vojaka z mohyly v Cecovej

(dnes Kalinivka) a previezla ich do Prahy. Z tejto cesty vyhotovil Matoušek množstvo obrazov a linorytov, ktoré potom umiestnili v Pamätníku oslobodenia. Matoušek v tejto inštitúcii aj pracoval až do roku 1924. Potom slúžil v 1. pešom pluku Majstra Jána Husa v Českých Budejoviciach. Svoju dôstojnícku dráhu ukončil zo zdravotných dôvodov v roku 1938. Po okupácii Čiech a Moravy sa hneď zapojil do odboja v rámci skupiny „Vasil Škrach“. Gestapo ho zatklo v marci 1943 a väznilo v Terezíne a na Kladne. Koncom roka 1943 ho odviekli do koncentračného tábora Flossenbürg. Dňa 19. apríla 1945 ho zaradili do pochodu smrti, ktorý našťastie už 23. apríla oslobodili Američania v bavorskom Stamsriede. Aj utrpenie z väzenia Matouška inšpirovalo k viacerým umeleckým dielam, ktoré stvárnil ako väzeň číslo 2577. Ešte v roku 1945 vznikol jeho cyklus *Koncentrák*. Zapojenie do odboja a väzenie v koncentráku ho ako bývalého ruského legionára a účastníka bojov proti boľševikom zrejme zachránilo pred prenasledovaním po februári 1948, čomu sa nevyhli mnohí iní bývalí legionári. Matoušek zomrel 3. marca 1977 a časť jeho diel vlastní jeho rodina, ktorá ich v spolupráci s Československou obcou legionárskou sprístupnila na výstave v Národnom pamätníku na Vítkove v Prahe.

Jednotlivé časti výstavy z Matouškových diel mapujú priebeh udalostí v rokoch 1914 – 1920 a sú zostavené do častí: Mobilizácia, Odchod na front, Prisaha Českej družiny v Kyjeve, V zákopoch, V zajateckom tábore, Zborov, Bachmač, Život v tepluškách, Evakuácia do vlasti, Japonsko a návrat do vlasti.

Ferdinand Vrábek

BÁRTA, Milan – KALOUS, Jan – POVOLNÝ, Daniel – SIVOŠ, Jerguš – ŽÁČEK, Pavel. BIOGRAFICKÝ SLOVNÍK NÁČELNÍKŮ OPERATIVNÍCH SPRÁV STÁTNÍ BEZPEČNOSTI V LETECH 1953 – 1989. Praha 2017, 583 s. ISBN 978-80-200-2690-3.

Český Ústav pro studium totalitních režimů a Nakladatelství Academia vydali v roku 2017 obsiahly, takmer 600-stranový biografický slovník náčelníkov operativních správ bývalej Štátní bezpečnosti. Ide o vynikajúcu pomôcku pre každého bádateľa zaoberajúceho sa jednou z najvplyvnejších a najobávanejších mocenských pák komunistického režimu u nás. Slovník približuje kariérne profily 64 náčelníkov rozvedky, kontrarozvedky, vojenskej kontrarozvedky, správ sledovania, ochrany stranických a štátnych činiteľov a napokon správy spravodajskej techniky. Po Biografickom slovníku predstaviteľov MV v rokoch 1948 – 1989: ministri a ich námestníci (ÚSTR 2009) ide o druhé dielo mapujúce personálne obsadenie dôležitých pozícií bezpečnostno-represívneho aparátu komunistického Československa.

Publikácia sa člení na šesť kapitol, pričom v každej sa nachádzajú portréty náčelníkov tej – ktorej správy. Dôležitou súčasťou každej kapitoly je aj úvod, ktorý približuje rámcový organizačný vývoj danej operatívnej správy ŠtB. To je obzvlášť vítané, pretože kým v prípade rozvedky, kontrarozvedky či vojenskej kontrarozvedky platí, že vývoj ich organizačnej štruktúry je v sledovanom období už podrobne popísaný, resp. k tejto problematike je možné nájsť kvalitnú literatúru vo väčšom množstve či lepšej kvalite, v prípade správ sledovania, spravodajskej techniky a najmä Správy ochrany stranických a štátnych činiteľov je odborných prác podstatne menej. Táto časť je dôležitejšia najmä pre menej zorientovaných čitateľov, ktorým tak poskytnú dostatok informácií o prostredí, v ktorom jednotliví náčelníci správ pôsobili, často dlhé roky či dokonca desiatky rokov, prípadne celú kariéru a načrtne problematiky, v ktorých daná osoba profesionálne pôsobila. Zárukou kvality diela je aj autorský kolektív, ktorý tvoria poprední českí odborníci a dlhoroční bádatelia na poli bezpečnostných zložiek komunistického Československa (M. Bárta,

J. Kalous, D. Povolný a P. Žáček), ako aj J. Sivoš, ktorý je, nepochybne, najlepším odborníkom na túto problematiku z našej strany rieky Moravy.

Autorský kolektív prijal minimálnu podobu hesla, ktoré musí v každom jednom prípade obsahovať meno a fotografiu náčelníka, dátum a miesto narodenia a úmrtia, vzdelanie, rodinné zázemie, pôvodné povolanie a profesionálna kariéra v ŠtB, ako aj dáta vymenovania do funkcie náčelníka správy a odvolania z nej, či dôvody odvolania. Nasleduje aj ďalšia kariéra v zbore či mimo neho, dosiahnutá hodnosť, politická angažovanosť, vyznamenania, medaile a ďalšie informácie. Táto suma poznatkov umožňuje reálne zhodnotiť sociálne zázemie veliteľského zboru Štátnej bezpečnosti, ich vzdelanostnú úroveň (keď je nepochybne rozdiel medzi riadnou vysokou školou a rezortnými či straníckymi kurzami), do istej miery aj mieru politickej angažovanosti, či vyhodnotiť kariérny postup a jeho rýchlosť. V nejednom prípade sú zaujímavé aj poznatky o ďalšom služobnom pôsobení osôb, po odchode z rezortu vnútra. A na-

pokon, súčasťou každého hesla sú aj pramene a literatúra, z ktorých autor hesla pri jeho písaní vychádzal. Ide teda, ako je z uvedeného zrejme, o plnohodnotnú sumu informácií. Na druhú stranu nevýhodou encyklopedického spracovania je, že vo viacerých prípadoch tu absentuje vysvetlenie dôležitých faktov. Napríklad značne absentuje vysvetlenie zákulisia na prvý pohľad nelogického menovania Miloša Hladíka, ktorý bez akéhokoľvek zrejmeho vysvetlenia prešiel z aparátu strany, resp. Rady vzájomnej hospodárskej pomoci priamo na post náčelníka I. správy (rozvedky) Federálneho ministerstva vnútra.

V globále teda môžem konštatovať, že ide o vydarené encyklopedické dielo, o príručku, ktorá bude veľkou pomocou pre každého bádateľa v dejinách komunistického bezpečnostného aparátu. Som presvedčený, že autori poctivým spôsobom naplnili ambície pripraviť publikáciu, ktorá prinesie množstvo poznatkov a ktorá bude ešte dlhý čas veľkým pomocníkom pri práci ostatných historikov aj záujemcov o problematiku Štátnej bezpečnosti.

Matej Medvecký

KRONIKA

VERNISÁŽ VÝSTAVY „GENERÁL MILAN RASTISLAV ŠTEFÁNIK 1880 – 1919“

V rámci pietnych spomienok na 99. výročie tragického úmrtia generála Milana Rastislava Štefánika predstavili 3. mája 2018 zástupcovia Nadácie Milana Rastislava Štefánika v evanjelickom kostole a. v. na Košariskách verejnosti novú panelovú výstavu o živote a diele ich rodáka a jedného z najvýznamnejších slovenských vedcov, politikov, diplomatov a vojakov – Milana Rastislava Štefánika. Autori výstavy – Ján Fuska, Pavel Šesták a Ferdinand Vrábek na dvanástich paneloch približujú jeho rodný kraj, rodinné zázemie a roky štúdií a predstavujú Štefánika ako vedca, diplomata, politika a vojaka. Výstava je určená širokej verejnosti a najmä školskej mládeži. Po uvedení výstavy v Štefánikovom rodnom kraji na Košariskách, Brezovej pod Bradlom a Myjave bude výstava kolovať po celom Slovensku a jej autori ju predstavujú záujemcom v školách, múzeách, kultúrnych domoch a knižniciach.

Výstava je koncipovaná ako príspevok Nadácie M. R. Štefánika v Bratislave k stému výročiu osláv vzniku Československej republiky, o ktorej vznik sa svojou neúnavnou obetavou prácou a pôsobením na diplomatickom i bojovom poli vo všetkých krajinách Dohody zaslúžil aj Štefánik a zároveň je pripravená aj k budúcoročnému stému výročiu jeho tragického skonu. Výstavu podporilo Ministerstvo obrany Slovenskej republiky a spolufinancovala ju aj nadácia. K výstave bola vydaná aj brožúrka a pripravuje sa aj multimediálne CD.

Ferdinand Vrábek

VEDECKÁ KONFERENCIA ČÁSLAV 1618. POČÁTEK ČESKÉ VÁLKY

V dňoch 16. – 17. mája 2018 sa v Čáslavi, pri príležitosti 400. výročia vypuknutia českého stavovského povstania a zároveň vypuknutia tridsaťročnej vojny, konala medzinárodná vedecká konferencia pod názvom *Čáslav 1618. Počátek české války*. Na konferencii odznelo 15 referátov reflektujúcich z rôznych úrovní predovšetkým vojensko-politické aspekty tejto významnej historickej udalosti. Slovenskú republiku na tomto vedeckom podujatí reprezentoval samostatný vedecký pracovník Vojenského historického ústavu v Bratislave doc. PhDr. Vladimír Segeš, PhD., ktorý predniesol referát *Uhorské stavovské povstania a tridsaťročná vojna*. V rámci jednotlivých referátov a obsažnej diskusie sa účastníci mali možnosť oboznámiť s mnohými aspektmi tejto udalosti, ktorá sa zapísala do dejín ako v podstate prvá globálna vojna na európskom kontinente. Súčasťou konferencie bola aj exkurzia po čáslavskom bojisku.

www.vhu.sk

100. VÝROČIE ODOVZDANIA BOJOVEJ ZÁSTAVY ČS. LÉGIÁM V TALIANSKU

Dňa 24. mája 2018 si pripomínáme 100. výročie odovzdania bojovej zástavy čs. légiám v Taliansku. Konkrétne v tento deň, v roku 1918, ktorý bol dňom 3. výročia vstupu Talianska do vojny, sa na rímskom námestí Piazza Venezia, pri pomníku zjednotiteľa Talianska, kráľa Vittoria Emanuela II, uskutočnilo slávnostné odovzdanie bojovej zástavy čs. légiám v Taliansku. V tento pamätný deň odovzdal taliansky premiér Vittorio Emanuel Orlando plk. Milanovi Rastislavovi Štefánikovi prvú bojovú zástavu československým légiám, čím uznal existenciu ČSR ešte pred jej vznikom. Z rúk podpredsedu Československej národnej rady v Paríži, plk. Milana Rastislava Štefánika, bola následne odovzdaná veliteľovi 1. čs. divízie v Taliansku generálovi Andrea Grazianimu. Slávnosť sa stretla s veľkým záujmom a podporou talianskych politických elít, ale aj širokej talianskej verejnosti. Zúčastnili sa na ňom taliansky ministerský predseda Vittorio Emanuel Orlando, sedem členov talianskej vlády, britský následník trónu a mnoho ďalších významných osobností. Triumfálny úspech mal prejav podpredsedu Československej národnej rady v Paríži plk. Milana Rastislava Štefánika. Od roku 2004 je na hore uvedenom rímskom námestí umiestnená pamätná tabuľa, venovaná spoluzakladateľovi prvého samostatného štátu Čechov a Slovákov, generálovi

Milanovi Rastislavovi Štefánikovi. Nachádza sa oproti palácu, kde 24. mája 1918 odovzdal taliansky premiér Orlando Štefánikovi prvú zástavu československých légii. Slovákom má pri návšteve Ríma pripomenúť, že aj my sme Európania a v jej histórii sme zohrávali dôležitú rolu.

www.vhu.sk

VEDECKÁ KONFERENCIA O MATÚŠOVI DULOVI

V dňoch 21. – 22. júna 2018 sa v Martine uskutočnila vedecká konferencia o významnom slovenskom politikovi, právnikovi a národnom činiteľovi Matúšovi Dulovi (28. 6. 1846 – 13. 6. 1926). Konferencia sa konala ako súčasť už XIV. ročníka Dní Milana Hodžu pod záštitou predsedu vlády Slovenskej republiky Petra Pellegriniho a ministerky školstva vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky Martiny Lubyovej. Podujatie organizoval Ústav politických vied SAV v Bratislave v spolupráci s Evanjelickým a. v. cirkevným zborom v Martine a mestom Martin.

Konferencia o Matúšovi Dulovi, advokátovi, predsedovi Slovenskej národnej strany a predsedovi Slovenskej národnej rady sa zamerala na jeho všestranné pôsobenie, ktoré vyvrcholilo práve v roku 1918 pri vzniku Československej republiky. Podujatie, z ktorého bude vydaný aj zborník referátov, je tak dôstojným príspevkom k stému výročiu vzniku spoločného štátu Slovákov a Čechov.

Prierezový referát o Matúšovi Dulovi a jeho miestom v slovenskej politike predniesol riaditeľ Ústavu politických vied SAV v Bratislave Miroslav Pekník a o Matúšovi Dulovi v kontexte uhorskej politiky po rakúsko-uhorskom vyrovnaní referoval Ivan Mrva. Dulu ako právnika a advokáta predstavili v kontexte pôsobenia ďalších slovenských advokátov a ich miestom v slovenskom národnom hnutí (bratia Mudroňovci, Miloš Štefanovič, Štefan Fajnor a ďalší) Jozef Vozár a Viktória Hellenbart. O Turčianskom Svätom Martine v dobe Matúša Dulu predniesli príspevok a názornú prezentáciu Branislav Zacharides a Igor Dobrovoľný. Následne o významnom podiele Matúša Dulu pri výstavbe Národného domu v Turčianskom Sv. Martine referoval Miloš Kovačka, ktorý zdôraznil, že tento Národný dom, ktorý sa vtedy mohol nazývať len ako „Dom“, kde sa hrávali aj slovenské divadlá, sa stal náhradou za zatvorenú Maticu slovenskú a v jeho priestoroch sa položili základy budúcich vrcholných kultúrnych a vedeckých inštitúcií: Slovenskej národnej knižnice, Slovenského národného múzea a obnovenej Matice slovenskej, čo však umožnil až vznik Československej republiky v októbri 1918. Matúš Dula sa stal aj jedným zo spolupredsedov „oživotvorenej“ Matice slovenskej. Nadežda Jurčišinová oboznámila auditórium o vzťahoch Matúša Dulu s Československou jednotou a o Dulovi, Turci a Slovenskej národnej rade v časoch prevratu referoval Tomáš Adamčík. Nad problémom správnosti alebo nesprávnosti vyhlásenia pasivity Slovenskej národnej strany po vzniku prvej svetovej vojny sa zamýšľal Ferdinand Vrabel, ktorý zdôraznil, že pasivita, o ktorej predsedníctvo strany rozhodlo 5. augusta 1914, bola vyhlásená len navonok pre verejnosť, aby sa predišlo prenasledovaniu slovenských vlastencov, ale Dula napriek tomu pokračoval nielen vo svojich advokátskych aktivitách, keď obhajoval prenasledovaných Slovákov a v ich záujme intervenoval aj u uhorského ministerského predsedu Istvána Tiszu, ale aj v obozretnej politickej činnosti, ktorú zintenzívnil v roku 1918. Jej výsledkom bola nielen dôverná porada slovenských politikov v Turčianskom Sv. Martine 24. mája 1918 a neskôršie založenie Slovenskej národnej rady, ale najmä organizácia deklaračného zhromaždenia 30. októbra 1918. To by bez prípravných krokov, napriek proklamovanej pasivite, nebolo možné zorganizovať. Konceptami slovenskej

politiky a miestom Matúša Dulu v nových podmienkach po vzniku československej republiky sa zaoberal Peter Zelenák. Zaujímavé poľské, moravské a české paralely k Dulovi rozobral Vladimír Goněc a otázkami stranického a politického systému v počiatkoch československého štátu sa zaoberal Svetozár Krno. Úlohu Matúša Dulu pri organizovaní „oživotvorenia“ – čo je dobový termín, ktorý sa vtedy používal – rozobral Jozef Schwarz a dokumentmi o Dulovi v zbierkach Literárneho archívu Slovenskej národnej knižnice v Martine sa zaoberal Jozef Beňovský. Medzi ďalšími hodnotnými príspevkami možno uviesť aj vystúpenia Jozefa Lysého a Lukáša Krajčíra.

Ferdinand Vrábel

POKYNY PRE AUTOROV

Spôsob odovzdávania rukopisov

Príspevky do Vojenskej histórie odovzdávajú, resp. posielajú zásadne v textových editoroch Word. Poznámky vrátane bibliografických odkazov je potrebné vkladať pomocou programu WORD na vkladanie poznámok/odkazov pod čiarou – nie písať ich mechanicky vzadu za textom štúdie. Súhrnný zoznam použitej literatúry treba uvádzať v abecednom poradí na konci príspevku. K štúdii je potrebné pripojiť abstrakt (v slovenčine do 10 riadkov), 5 kľúčových slov v slovenskom aj anglickom jazyku; resumé v slovenčine v rozsahu cca jednej strany, zaslať osobné údaje o autorovi: rodné číslo, adresu, číslo účtu v tvare IBAN, telefonický a emailový kontakt, adresu zamestnávateľa. Zaslaním príspevkov a osobných údajov dávajú autori redakcii a určeným pracovníkom plný súhlas na ich spracovanie, pričom tí plne rešpektujú pravidlá GDPR na ochranu osobných údajov.

Text sa nepokúšať zalamovať ani špeciálne upravovať, odstavce bez tabulátora! Písmo Times New Roman, veľkosť 12, v poznámkovom aparáte veľkosť 10, normal, bez zvýrazňovania. Riadkovanie 1,5. V prípade priamych citácií písať kurzívou. Prílohy: Obrázky: Obrazové prílohy poprosíme zasielať samostatne vo formáte jpg, jpeg, bmp v rozlíšení min. 300 dpi a riadne označené a identifikované. V texte uveďte popisom, kde by mal byť obrázok umiestnený. Tabuľky, grafy: Tabuľky a grafy je potrebné zasielať v osobitnom súbore v štandarde xls, xlsx (excel)

Rozsah príspevkov

Rozsah štúdií, vrátane poznámkového aparátu, by nemal prekročiť 40 strán (minimálny má rozsah 15 s.) Recenzie môžu byť v rozsahu do 15 strán, anotácie maximálne do 3 strán. Pri anotáciách a recenziách je potrebné uvádzať ISBN Počet normostrán sa počíta podľa počtu znakov (1 800 znakov vrátane medzier na stranu).

Základnou citačnou normou je STN 690 (010197) – Dokumentácia. Bibliografické odkazy

Odkaz na monografie

VÁROŠ, Milan. *Posledný let generála Štefánika*. Bratislava : International, 1994, s. 56. ISBN 80-215-0149-9.

PEJSKAR, Jožka (ed.). *Poslední pocta : Památník na zemřelé československé exulanty v letech 1948 – 1981*.

B. m. : Konfrontace, 1986, sv. 2., s. 118-121. ISBN 3 8577 01 203.

(v prameni neuvedené miesto vydania: bez miesta; podobne aj pri neuvedenom vydavateľstve: b. v., roku: b. r.)

Odkaz na štúdie (v prípade, že je uvedený v zborníku aj editor, uveďte ho za názvom zborníka:

ŠPIRKO, Dušan – LUPTÁK, Miroslav. Obrana bratislavského predmostia vo francúzsko-rakúskej vojne roku 1809. In *Vojenská história*, 2002, roč. 6, č. 1, s. 9-10. ISSN 1335-3314.

(pri cudzojazyčných zdrojoch uvádzať v príslušnom jazyku, napr. anglický zdroj: In

Army History, 2003, vol. 59, no. 1, p. 13-15.)

DEIGHTON, Leon. *Blitzkrieg : Od Hitlerova nástupu po pád Dunkerque*. Prel. Kárník, Zdeněk. Praha : Argo, 1994, s. 85. ISBN 80-85794-08-X.

Odkaz na už citovaný zdroj v texte

PEJSKAR, ref. 2, s. 97; číslo ref. je číslo poznámky pod čiarou, v ktorej sa nachádza citovaná práca 1.-krát s celým bibliografickým údajom

- v prípade, že v jednej poznámke sú uvedené dva pramene toho istého autora, v ďalších poznámkach uvádzame aj prvé slová názvu prameňa: PEJSKAR, Poslední, ref. 2, s. 93.
- autor nemusí uvádzať mená všetkých pôvodcov citovaného diela (druhého, tretieho) alebo ak má citované dielo viacerých ako troch pôvodcov, uvádzame: ŠPIRKO, Dušan et al.
- v prípade viacerých miest vydania, alebo názvov vydavateľstiev, píšeme bodkočiarku alebo čiarku: Praha : Naše vojsko; Bratislava : Magnet Press, 1999,
- údaje v bibliografickom popise citovaného prameňa sa uvádzajú v jazyku prameňa až po údaj o rozsahu

Odkaz na archívny dokument

MVSR-Slovenský národný archív v Bratislave (ďalej SNA), f. Minister Československej republiky s plnou mocou pre správu Slovenska, 1918-1928 (ďalej f.), škatuľa (ďalej šk.) č. 277, sign. č. 1234/1920 prez

Pri opakovaných záznamoch uvádzať Tamže, s. 8 (nie tamtiež)

- najfrekvencovanejšie skratky archívov: SNA Bratislava, VÚA-VHA Praha, VHA Bratislava, NA Praha, AM SNP B. Bystrica,

Používanie skratiek a označovanie

Skratkou pre označovanie strán alebo strany je s., ročníky časopisov a čísla zborníkov sa uvádzajú arabskými číslicami. Pokiaľ sú dokumenty v edíciách číslované, je potrebné uvádzať okrem strán aj číslo.

Redakčná rada si vyhradzuje právo na základe vyžiadaných odborných posudkov rozhodnúť o uverejnení, prípadne vrátení príspevku. Nevyžiadané rukopisy sa nevracajú.

AUTORI ČÍSLA

Mgr. Lucia NOVÁKOVÁ, PhD., Katedra klasickej archeológie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity, Hornopotočná 23, Trnava 91701, Slovenská republika, email: lucia.novakova@truni.sk

PhDr. Peter ROHÁČ, Obchodná akadémia, Myslenická 1, 902 01 Pezinok, Slovenská republika, email: rohac.peto@gmail.com

Doc. PhDr. Pavol VALACHOVIČ, PhD., Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Námestie J. Herdu č. 2, 917 01 Trnava, Slovenská republika, email: pavolvalachovic@gmail.com

Mgr. et Mgr. Klára ANDRESOVÁ, Ústav informačních studií a knihovnictví, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, U Kříže 8, 158 00, Praha 5 – Jinonice; Vojenský historický ústav Praha, U Památníku 2, 130 05, Praha 3, Česká republika, email: klara.andresova@email.cz

PhDr. Viliam ČIČAJ, CSc., Historický ústav SAV, Klemensova 19, 813 64 Bratislava, Slovenská republika, email: viliam.cicaj@savba.sk

plk. v. v. Dr. Miloslav PÚČIK, CSc., Vojenský historický ústav, Krajná 27, 821 04 Bratislava, Slovenská republika, email: milopucik@gmail.com

Mgr. Ján VAVRUŠ, PhD., ARDIG GesmbH, Porschestrasse 39, A-3100 St. Pölten, Rakúska republika, email: jvavrus@seznam.cz

Michal PLAVEC, Národní technické muzeum Praha, Kostelní 42, 170 78 Praha 7, Česká republika, email: Michal.Plavec@ntm.cz

Vojenská história 3/2018

Časopis pre vojenskú históriu, múzejníctvo a archívniectvo

Vydáva Vojenský historický ústav v Bratislave
v spolupráci s Ministerstvom obrany SR

Editor a šéfredaktor: plk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD.

Výkonná redaktorka: Mgr. Mária Stanová

Kontaktná adresa: redakciavh@gmail.com

Grafická úprava: ULTRA PRINT DIGITAL, s r. o.

Redakčná rada: doc. PhDr. Vladimír Segeš, PhD. (predseda), PhDr. Igor Baka, PhD., PhDr. Milena Balcová, PhDr. Viliam Čičaj, CSc., PhDr. Igor Graus, PhD., Mgr. Peter Chorvát, PhD., Mgr. Peter Kralčák, PhD., Mgr. Matej Medvecký, PhD., PhDr. Slavomír Michálek, DrSc., PhDr. Richard Pavlovič, PhD., pplk. v zál. PhDr. Peter Šumichrast, PhD., doc. PhDr. Pavol Valachovič, CSc.

Medzinárodný redakčný kruh: pplk. Dr. Tibor Balla, DrSc. – Hadtörténeti Intézet és Múzeum, Budapest; Dr. István Janek, PhD. – Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet, Budapest; PhDr. Michal Lukeš, PhD. – Národní muzeum, Praha; Mgr. Mateusz Gniazdowski, PhD. – Ośrodek Studiów Wschodnich, Warszawa; PhDr. Jiří Rajlich – Vojenský historický ústav, Praha; Dr. Harold E. Raugh, Jr., U.S. Army Europe, APO AE 09096 USA; Dr. Martin Zückert – Collegium Carolinum Forschungstelle für böhmischen Länder, München

Časopis je indexovaný v medzinárodných databázach:

The Central European Journal of Social Sciences and Humanities (CEJSH)
European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (ERIH PLUS)

Vychádza štyrikrát ročne.

Rozširuje: Vojenský historický ústav, Krajná 27, 821 04 Bratislava

Fax: + 421/2/48207719

Schválené do tlače dňa: 9. 7. 2018

EV734/08

IČO vydavateľa: 00309591

Nepredajné

ISSN 1335-3314

Tlač: HSa MO SR, OdVČ, PoO, Kutuzovova 8, Bratislava

Na obálke je jeden z plagátov vyzývajúcich slovenských krajanov na vstup do čs. légii vo Francúzsku. Ich autorom bol Vojtěch Preissig, významný český grafik a maliar, účastník protirakúskeho a protinacistického odboja.